Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Ζ΄ ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 73 Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1910

ΑΧΩΡΙΣΤΟΙ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ

1862-1863

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος]

Ἀλλ' αἱ Βουλαὶ κατέπνιγον δι' ἀποδοκιμασιῶν πᾶσαν ἐπερώτησιν καὶ πάντα ἔλεγχον τῶν κυβερνητικῶν πράξεων, μόνον δὲ ὁ Βούλγαρης ἐτέθειξε θάρρος καὶ παρρησίαν ἐν τῇ Γερουσίᾳ, δι' ὃ καὶ κατέστη δημοτικώτατος, ἐλκύσας τὴν προσοχήν, τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὰς ἐλπίδας τῆς ἐν ἐπαναστατικῷ ὀργασμῷ διατελούσης νεολαίας, ἥτις ἤρχισε νὰ σκέπτεται μετ' αὐτοῦ περὶ δευτέρας ἐπαναστάσεως, ἐνθαρρυνομένη ἀπὸ τὴν δειλίαν τοῦ ὑπουργείου Κολοκοτρώνη.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ

Τὸ ἔδαφος ἦτο καλλιεργημένον ἤδη. Παντοῦ ἡ ἐπαναστατικὴ ἰδέα εἶχε βλαστήσει. Τὰ ἐνέα δέκατα τοῦ στρατοῦ ἦσαν ἐνδομύχως συνωμόται. Αἱ εἰκόνες τῶν θυμάτων τῆς Κύθνου ἐπωλοῦντο κατὰ χιλιάδας ὁ δὲ Τσῖρος καὶ ὁ Χρυσοβέργης, οἱ φονεῖς των δὲν ἠδύναντο νὰ φανοῦν εἰς τὰς ὁδοὺς χωρὶς νὰ ἐξεγείρουν ἐναντίον των τὸν λαόν.

Ὁ Βούλγαρης ἦτον ὁ καταλληλότερος ὅλων καὶ ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς συνωμοσίας, τῇ μεσολαβήσει δὲ τῶν νέων ἐπετεύχθη καὶ ἡ σύμπραξις τοῦ Θ. Γρίβα καὶ τοῦ Β. Ρούφου. Ὁ πρῶτος, στρατηγὸς τοῦ Ἀγῶνος, εἶχεν ἐπιροὴν ἐπὶ τῶν ὁπλαρχηγῶν τῆς Βορειοδυτικῆς Ἑλλάδος, ὁ δεύτερος, τῆς Ἀχαΐας προὔχων, ἦτο τίμιος πατριώτης, ἀπολαύων μεγάλης ἐκτιμήσεως. Δὲν ἔμενε παρὰ νὰ παρουσιασθῇ ἡ εὐκαιρία, ἥτις καὶ δὲν ἐβράδυνεν.

Ἐνῷ ἀπὸ παντοῦ ἐξηγγέλλετο ὡς ἐπικειμένη ἡ νέα ἐπανάστασις, ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιχειρήσωσι περιοδείαν ἀνὰ τὴν Πελοπόννησον, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ παρουσία των θὰ κατηύναζε τὰ πνεύματα καὶ θὰ ἀνεθέρμαινε τὴν ψυχρανθεῖσαν ἀγάπην τοῦ λαοῦ. Οἱ Βασιλεῖς πράγματι ἀνεχώρησαν τὴν 4ην Ὀκτωβρίου 1862, ἀλλὰ μόλις ἠγγέλθη τοῦτο εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὁ Θοδωράκης Γρίβας ἐν Ἀκαρνανίᾳ ἀνεπέτασε τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως, ἀμέσως δὲ ἀνταπεκρίθησαν αἱ Πάτραι. Πάραυτα ἐκεῖ κατηρτίσθη προσωρινὴ κυβέρνησις ὑπὸ τὸν Ροῦφον, ἐνῷ ἐν τῷ μεταξὺ τὸ Αἴγιον, τὸ Μεσολόγγιον, ἡ Ναύπακτος, ἡ Κόρινθος καὶ ἡ Τρίπολις ἐπανεστάτουν ἐπίσης. Ὁ Ὄθων εἰδοποιηθεὶς ὑπὸ τοῦ πρὸς συνάντησίν του μεταβάντος ὑπουργοῦ Χατζίσκου, ἠθέλησε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Πλὴν ὅταν ὁ φέρων αὐτὸν ἀτμοδρόμων κατέπλευσεν εἰς Πειραιᾶ, ἡ ἐκθρόνισίς του εἶχε συντελεσθῆ πρὸ 24 ὡρῶν, τὸ δὲ διπλωματικὸν σῶμα τὸν συνεβούλευσε νὰ ἀπομακρυνθῇ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους.

ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ

Οἱ Βασιλεῖς κατὰ τὸν διάπλουν μέχρι Πειραιῶς εἶχον κάποιας ἐλπίδας περὶ ἀποκαταστάσεως τῆς τάξεως, ἀλλ' ὅταν εἶδον γύρω τοῦ λιμένος καὶ εἰς τοὺς πέριξ λόφους πλήθη ἐνόπλων, οὓς ὡδήγησεν ἐκεῖ ὁ Δελιγεώργης, φοβηθεὶς μή, ἀποβιβαζομένων τῶν Βασιλέων, ματαιωθῇ τὸ κίνημα, ἔχασαν πᾶσαν ἐλπίδα. Τὰς ὁδηγίας τῶν ξένων προσβευτῶν διεβίβασε πρὸς τὸν Ὄθωνα ὁ ναύαρχος Τουσσάρ, ἐνῷ ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ἐπαναστάται ἐγένοντο κύριοι τῆς πρωτευούσης καὶ ὁ Βούλγαρης, Πρόεδρος τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως, ἐγκαθίστατο ἐντὸς τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπου συνεδρίαζεν ἡ Γερουσία, τοῦ Παπαδιαμαντοπούλου τιθεμένου ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ καὶ πασῶν τῶν ἄλλων ἀρχῶν καταλυθεισῶν.

ΟΙ ΕΞΟΡΙΣΤΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΥΣΜΑΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΩΝ

Τὰ Ἀνάκτορα τὰ κατέλαβεν ἡ διλοχία τῶν σκαπανέων ὑπὸ φρούραρχον τὸν Τριγγέταν, ὅστις βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ Καλλέργη καὶ τοῦ Βέτλανδ, ἰδιαιτέρου γραμματέως τοῦ Ὄθωνος, ἐσφράγισε τὰ ἰδιαίτερα δωμάτια τῶν Βασιλέων. Ἐκ τῆς περιουσίας τῶν ἐξορίστων οὐδὲν ἐθίχθη. Ἀντικείμενα ἀξίας ἑνὸς ἑκατομμυρίου παρεδόθησαν εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Ὄθωνος, ἡ δὲ κυρία Πλούσκωφ, Κυρία ἐπὶ τῶν Τιμῶν, παρέδωκεν εἰς τὴν Βασίλισσαν, συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ προσβευτοῦ τῆς Γαλλίας Βουρέ, ὅλα τὰ κοσμήματά της. Ὅλα τὰ ἄλλα πράγματα ἐστάλησαν πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἐντὸς 107 κιβωτίων, ὅ,τι δὲ ὑπελείφθη τὸ ἠγόρασεν ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ἀπὸ τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Ὄθωνος Βάνιχ. Κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως μόνον ἡ ἀλληλογραφία τοῦ Ὄθωνος κατεσχέθη. Μία ἐπιτροπὴ τὴν ἤνοιξε καὶ ὁ ἐκ τῶν μελῶν της Πετμεζᾶς ὅταν ἤρχισε νὰ τὴν ἀναγινώσκῃ, ἔρριψε μίαν πρὸ τοῦ Κανάρη εἰπών:

— Κτυπᾶτε τα στὸ κεφάλι σας τώρα!

Ὁ ναύαρχος τὴν ἀνέγνωσε καὶ ἀπήντησεν.

— Ἐβγάλαμε τὰ μάτια μας!

Ἐπὶ τῆς «Ἀμαλίας» οἱ Βασιλεῖς ἐπερίμεναν τὴν ἔκβασιν τῶν διπλωματικῶν συνεννοήσεων, ὅτε ἀνῆλθον ἐπ' αὐτῆς δύο ἀξιωματικοὶ διὰ νὰ παραλάβουν τὸ σκάφος. Ὁ κυβερνήτης του Παλάσκας ἠρνήθη νὰ τὸ παραδώσῃ, ἡ δὲ Ἀμαλία συνεβούλευσε τὸν Ὄθωνα νὰ κατευθυνθῇ εἰς Καλάμας, ὅπου εἶχον τέχει πρὸ μικροῦ θερμῆς δεξιώσεως, ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς ἀντέστη καὶ οὕτω κλαίοντες ἀπεχαιρέτησαν τὸ πλήρωμα καὶ τοὺς ἀξιωματικούς. Ὁ Ὄθων ἔφερε τὴν φουστανέλλαν του καὶ μὲ αὐτὴν διαρκῶς ἐσπόγγιζε τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐνῷ ἡ Ἀμαλία εἶχε χάσει τὸ θάρρος της καὶ διὰ νὰ κατέλθῃ τὴν κλίμακα ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ Παλάσκα.

ΑΙ ΚΥΡΙΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΗΣ ΑΜΑΛΙΑΣ

Μ. Μοναρχίδου, Ε. Μπότασση, Πλούσκωφ, Χ. Μαυρομιχάλη, Φ. Μαυρομιχάλη, Κ. Κριεζῆ, Φ. Κολοκοτρώνη.

Εἰς τοὺς Βασιλεῖς ἀπερχομένους ἀπενεμήθησαν αἱ κανονισμέναι τιμαί, ἐνῷ δὲ ἡ μουσικὴ ἀνέκρουε τὸν ὕμνον των καὶ ἐρρίπτοντο ἑκατὸν μία βολαί, πλήρωμα καὶ ἀξιωματικοὶ ἔκλαιον. Ὁ Ὄθων ἐπιβαίνων τῆς φαλαινίδος τοῦ ἀγγλικοῦ «Σκύλλα» ἐχαιρέτα μὲ τὸ χέρι του τοὺς ἐπὶ τῆς «Ἀμαλίας» λέγων:

— Χαίρετε παιδιά μου!

Εἰς τὴν κλίμακα τοῦ Ἀγγλικοῦ, κάτω κάτω, τοὺς ἐδεξιώθη ὁ ἄγγλος πρέσβυς μὲ τὴν κόρην του, φέρουσαν ἀμφίεσιν πένθιμον, καὶ ὅλον τὸ προσωπικὸν τῆς πρεσβείας, ἐνῷ τὸ πλήρωμα εἶχεν ἀραιωθῇ εἰς τὰς κεραίας, ἄλλαι δ' ἑκατὸν μία βολαὶ τοὺς ἐχαιρέτιζον.

Τοὺς Βασιλεῖς ἠκολούθησαν αἱ ἐπὶ τῶν τιμῶν κυρίαι Ἀσπασία Καρμπούνη, Μαρία Γρίβα καὶ ἡ κυρία Πλούσκωφ, οἱ ὑπασπισταὶ Κ. Ρώμας, Νοταρᾶς, Σ. Καραϊσκάκης, Εὐθ. Χατζηπέτρος, Βαλτινός, Δράκος, ὁ ὑπουργὸς Χατζίσκος, ὁ ἰατρὸς Λινδερμάγερ, ὁ πλοίαρχος Παλάσκας καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς Ἀμαλίας Μαναράκης. Ἡ «Σκύλλα» κατηυθύνθη εἰς Βενετίαν ὅπου ἀπεβιβάσθησαν οἱ Βασιλεῖς μετὰ τῆς συνοδείας των διευθυνθέντες εἰς Μόναχον διὰ Τυρόλου, ἐκεῖθεν δὲ μετά τινας ἡμέρας εἰς Βαμβέργην, ἥτις ὡρίσθη ὡς διαμονὴ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Μαξιμιλιανοῦ. Ἐκεῖ, μέσῳ βαθυτάτης μελαγχολίας, διήνυσαν τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς των περιστοιχιζόμενοι ὑπὸ τῶν πιστῶν φίλων των οἱ ἔκπτωτοι, πλὴν τοῦ Χατζίσκου καὶ τοῦ Παλάσκα ἐπανελθόντων εἰς Ἑλλάδα, ἐνῷ ἐν τῷ μεταξὺ ἔγιναν ἐν Ἑλλάδι ἀπόπειραι ἐπανόδου τοῦ Ὄθωνος εἰς Ἑλλάδα, αἵτινες ἐπανελήφθησαν καὶ ἀφοῦ ἀνῆλθεν εἰς τὸν Θρόνον ὁ νέος Βασιλεύς. Ἀλλ' ἡ ὀδύνη καὶ ἡ μόνωσις τὸν κατέβαλον τόσον, ὥστε κατ' ἐντολὴν τῶν ἰατρῶν, διὰ νὰ ἀποφεύγῃ πᾶσαν συγκίνησιν, ἀπέβαλε καὶ τὴν φουστανέλλαν, ἕως ὅτου τὴν 14 Ἰουλίου τοῦ 1867, ἤτοι μετὰ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἐξώσεως, καταδληθεὶς τελείως, γηράσας σχεδόν, μετέλαβε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων.

—Ἄς κάμωμεν τώρα πάτερ μου, εἶπε πρὸς τὸν ἱερέα, τὴν προσευχήν μας, ὅπως τὴν ἐκάμναμεν ἐκεῖ κάτω.

Εἶπε τὸ «Πάτερ ἡμῶν» ἑλληνιστὶ καὶ ἐξευγύχησε περὶ τὰ ἐξημερώματα, ἐτάφη δὲ εἰς Μόναχον μὲ τὴν φουστανέλλαν.

[Ἕπεται συνέχεια]

* * *

* Καθὼς ὁ θολωμένος ὀφθαλμὸς δὲν δύναται νὰ ἀντιληφθῇ ἀκριβῶς τὰ ἀντικείμενα, οὕτω καὶ ἡ θολωμένη ψυχὴ ἀδυνατεῖ νὰ κατανοήσῃ τὴν Ἀλήθειαν.

* Ὁ ἐγωϊσμὸς κλείει τὴν καρδίαν εἰς κάθε γενναῖον αἴσθημα.

* Ἡ ἄγνοια τῶν κανόνων τῆς ὑγιεινῆς εἶνε ἡ δηλητηριώδης πηγή, ἐν ᾗ καταποντίζεται ἡ ὑγεία τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς.

* Τὸ νὰ εὔχεταί τις πράγματα ἀδύνατα εἶνε πνευματικὴ ἀσθένεια.

* Ἡ ἀθωότης ὑποκύπτει χωρὶς πάλην καὶ δυσπιστίαν. Οὔτε ὅρκους ἀπαιτεῖ, οὔτε ὑποσχέσεις, διότι δὲν ὑποπτεύει ὅτι ὑπάρχει κακία.

ΘΟΔΩΡΑΚΗΣ ΓΡΙΒΑΣ

ΛΙΝΔΕΡΜΑΓΕΡ

ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

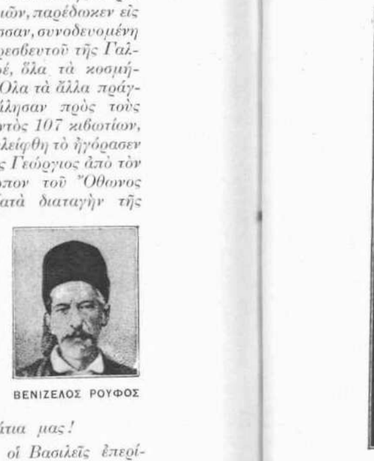

ΞΑΝΘΗ ΧΑΤΖΙΣΚΟΥ

ΚΑΙΣΑΡ ΡΩΜΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΓΡΙΒΑ ΓΑΡΔΙΚΙΩΤΗ

ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΡΟΥΦΟΣ

ΤΟ ΑΡΚΑΔΙΟΝ

Υχει πολλὰς σελίδας ἐνδόξους ἡ Ἱστορία τῆς Κρήτης, ἥτις ἀπὸ αἰῶνας ὁλοκλήρους βουτηγμένη εἰς τὸ αἷμα ζητεῖ τὴν ἐλευθερίαν της, ἀλλ' ἡ σελὶς τοῦ Ἀρκαδιοῦ εἶναι ἡ ἐπιφανεστέρα καὶ θὰ ἦτο μοναδικὴ ἴσως εἰς τὸν κόσμον καὶ τοὺς αἰῶνας, ἂν μὴ πρὸ σαράντα δύο ἐτῶν δὲν ἔδιδον τὸ παράδειγμα τῆς αὐτοθυσίας εἰς τὸν βωμὸν τῆς Ἐλευθερίας οἱ Ψαριανοί.

Ὀχυρὰ ὡς φρούριον, ἀπόρθητος, ἡ μονὴ τοῦ Ἀρκαδιοῦ ἐγένετο κατὰ τὸ 1866, ὅτε ἔγινε καὶ ἡ φοβερότερα εἰς αἷμα ἐπανάστασις διὰ τὴν ἀποτίναξιν τοῦ ζυγοῦ τῆς δουλείας, τὸ θέατρον αἱματηροτάτης τραγῳδίας.

Εἶχε πλέον ἀνάψει τὸ πῦρ καὶ ἡ ἐπανάστασις εἶχεν ἐπεκταθεῖ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς νήσου, παρ' ὅλας τὰς διαδόσεις καὶ τοὺς θρύλλους ὅτι μετὰ τὴν ἧτταν, περιφανῆ ὅμως, τῶν Κρητῶν ἐν Βαφὲ καὶ τὴν συνθηκολογίαν τῶν Σφακιανῶν, ἐπέκειτο ἡ πλήρης καταστολὴ αὐτῆς. Ὁ Ζυμβρακάκης μὲ τοὺς μαχητὰς τοῦ Βαφὲ εἶχεν ὑποχωρήσει εἰς Ρένδαν, ἐκεῖθεν δέ, ἐνῷ ὁ Μουσταφᾶ πασσᾶς προήλαυνε, μετέβησαν εἰς Ἄσκυφον καὶ Καραῖς, ὅπου ἤρχισαν νὰ συρέουν καὶ ἄλλα ἐπαναστατικὰ σώματα.

ΓΑΒΡΙΗΛ ΜΑΝΕΣΗΣ
Ἡγούμενος Ἀρκαδίου

Ὁ Μουσταφᾶς τὴν ἐν Βαφὲ νίκην του ἐπανηγύρισε μεγαλοπρεπῶς μὲ φωταγωγήσεις καὶ δοξολογίας ἐπὶ τριήμερον. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως οἱ ἐν Καραῖς συγκεντρωθέντες ἐπαναστάται ἀπεφάσισαν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς ἐν Πεμονίοις ὑπὸ τὸν Μεχμὲτ πασσᾶν στρατοπεδευμένης δυνάμεως. Ἡ ἐπίθεσις ὑπῆρξε λυσσώδης. Ὁ Χατζῆ Μιχάλης, ὁ Γογονῆς, ὁ Κριάρης, ὁ ταγματάρχης τοῦ πεζικοῦ Φρουδάκης, ὑπῆρξαν ἥρωες, τιτᾶνες ἀληθινοί. Οἱ ἐχθροὶ ἠναγκάσθησαν νὰ κλεισθοῦν εἰς τὸ χωρίον, ὁπόθεν ἀντεπετέθησαν κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν, ἕως ὅτου κατέφθασαν οἱ Ἀσκυφιῶται ὑπὸ τὸν Καρκαβάτσον καὶ τὸν Τσόντον, οὗτοι δὲ ἠνάγκασαν τὸν τακτικὸν στρατὸν νὰ ὑποχωρήσῃ ἕως τὰ χαρακώματά του.

*

Ἐνῷ αὐτὰ συνέβαινον εἰς τὰ δυτικὰ διαμερίσματα, ὁ Πᾶνος Κορωναῖος, συνταγματάρχης, ἐκλεγεὶς ἀρχηγὸς τῶν ἀνατολικῶν διαμερισμάτων ἐξήπλωνε τὴν ἐπανάστασιν ὁλονέν. Ταχύς, τολμηρός, ὁρμητικός, ἐμπνέων πεποίθησιν καὶ θάρρος εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν καὶ ἠρῶν αὐστηρὰν πειθαρχίαν, συνεκέντρωσεν ἀρκετὴν δύναμιν καὶ ἐξεδίωξε τοὺς Τούρκους ἐκ τοῦ χωρίου Μεσσαρᾶς, τοὺς ἀπώθησεν ἐκ Μαλεβυζίου, διέλυσε τὴν πολιορκίαν σπηλαίου τινός, ὅπου εἶχον κλεισθεῖ γυναικόπαιδα, κατήγαγε δὲ νίκην περιφανῆ εἰς τὸν Ἅγιον Μύρωνα τὴν 13ην Ὀκτωβρίου καὶ ἄλλον θρίαμβον ἐν Ἀβδοῦ, ὅπου ἔπεσε καὶ ὁ Γιαχυιᾶ πασσᾶς, γενναῖος μαχόμενος.

Ἀλλ' ἐνῷ ὁ γενναῖος ἀρχηγὸς ἀπεδίωκεν οὕτω ἐκ τῶν χωρίων τοὺς Τούρκους συνετελεῖτο τὸ δρᾶμα τοῦ Ἀρκαδιοῦ. Εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἀρκαδιοῦ λόγῳ τῆς ὀχυρότητός της εἶχον καταφύγει τετρακόσια περίπου γυναικόπαιδα. Ὁ Κορωναῖος, μαθὼν τοῦτο, διὰ νὰ τὰ προφυλάξῃ ἔστειλε τὸν ὑπ' αὐτὸν ἀξιωματικὸν Ἰωάννην Δημακόπουλον μὲ διακοσίους πεντήκοντα ἄνδρας, ὡς φρούραρχον τῆς Μονῆς. Ἀνῆλθον τοιουτοτρόπως οἱ ἐν τῇ Μονῇ εἰς ἐννεακοσίους περίπου.

Μόλις ἔμαθε τοῦτο ὁ Μουσταφᾶ πασσᾶς, τεθεὶς ἐπὶ κεφαλῆς δώδεκα χιλιάδων ἀνδρῶν, ἔσπευσεν εἰς τὸ Ἀρκάδι καὶ ἐκάλεσε τὴν ἐξ Ἑλλήνων φρουρὰν νὰ παραδοθῇ. Ἀλλ' ἂν ὁ Δημακόπουλος ἦτο γενναῖος στρατιώτης, καὶ ὡς τοιοῦτον τὸν ἐξέλεξεν ὁ Κορωναῖος, δὲν ὑστέρει ὅμως καὶ ὁ ἡγούμενος τῆς Μονῆς Γαβριὴλ Μάνεσης. Ἀκόμη δὲ καὶ οἱ στρατιῶται καὶ οἱ καλόγηροι ἦσαν ἀντάξιοι τῶν προϊσταμένων των. Αἱ προτάσεις λοιπὸν τοῦ Μουσταφᾶ οὐδὲ ἀπαντήσεως σχεδὸν ἠξιώθησαν. Ἡ μόνη ἀπάντησις ποῦ ἐδόθη, ἦτο μία κραυγὴ ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἔγκλεισα στόματα:

— *Νίκη ἢ θάνατος!*

Ι. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Μουσταφᾶς τότε ἐζήτησεν ἐκ Χανίων πολιορκητικὰ πυροβόλα καὶ ἤρχισε σφοδρὸν πῦρ κατὰ τῆς Μονῆς. Τὰ τείχη ἦσαν στερεὰ καὶ ἀντεῖχον εἰς τὰ βλήματα, ἐνῷ οἱ ἔγκλειστοι ἀπηύθυνον κατανυκτικὴν δέησιν πρὸς τὸν Θεόν, ἑτοιμαζόμενοι διὰ τὸν θάνατον. Ἤνοιξαν ὑπονόμους οἱ πολιορκούμενοι ὑπὸ τὸ κτίριον καὶ τὰς ἐπλήρωσαν μὲ πυρίτιδα, ἀφοῦ δὲ διένειμαν πολεμεφόδια ἐτάχθη καθένας εἰς τὴν θέσιν του.

Τὴν 8 Νοεμβρίου ὁ Μουσταφᾶς, βλέπων ὅτι τὰ πυροβόλα του δὲν ἠδύναντο νὰ ἐπιφέρουν τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, συνέταξε τὴν ὑπ' αὐτὸν δύναμιν καὶ διέταξε γενικὴν ἔφοδον. Δεκατιζόμενοι οἱ πολιορκηταὶ ἀπὸ τὸ ραγδαῖον πῦρ τῆς Μονῆς κατώρθωσαν νὰ πλησιάσουν μέχρι τοῦ πυλῶνος καὶ διέρρηξαν τὴν σιδηρᾶν θύραν. Ἀλλ' ἄφνης τρομερὸς κρότος ἠκούσθη καὶ τὸ ἔδαφος ἐσείσθη. Ἀνατίναξις φοβερὰ τῆς ὑπὸ τὴν θύραν ὑπονόμου. Πλεῖστοι εὗρον τὸν θάνατον ἐκ τῶν ἐπιτιθεμένων.

Σῶμα ὅμως Αἰγυπτίων κατώρθωσε νὰ εἰσελάσῃ ἐντὸς τῆς μονῆς. Ἦτο τοιαύτη ἡ διάταξις τῆς ἐπιτιθείσης δυνάμεως, ὥστε δὲν ἦτο δυνατὸν ἐκ δειλίας νὰ ὑποχωρήσουν οἱ ἐπὶ κεφαλῆς. Ἂν οἱ Αἰγύπτιοι, βλέποντες πίπτοντας τοὺς πρὸ αὐτῶν μὲ τὴν ἔκρηξιν, ὑπεχώρουν, θὰ εὕρισκον ἐμπρός των τὰ ὅπλα τῶν ὀπισθέν των ἐρχομένων.

Ἀπὸ τὸ ἡγουμενεῖον τότε, ἀπὸ τὰ κελλιά, ἀπὸ κάθε διαμέρισμα τῆς Μονῆς, ὅπου εἶχον καταφύγει οἱ πολιορκούμενοι, σφοδρὸν πῦρ διηυθύνετο κατὰ τοῦ κατακλύζοντος τὸν περίβολον χειμάρρου. Ὁ ἡγούμενος πάτερ Γαβριὴλ καὶ ὁ Δημακόπουλος ἐμάχοντο λυσσασμένοι, πλὴν ματαίως. Τὸ Ἀρκάδι δὲν ἐσώζετο.

Καὶ τότε οἱ δύο ἐκεῖνοι ἥρωες ἔλαβον τὴν φοβερὰν ἀπόφασιν. Ἔσπευσαν εἰς τὴν πυριαποθήκην, ἐνῷ δὲ οἱ ἄλλοι ἐμάχοντο ἀπεγνωσμένως, ὁ ἡγούμενος Γαβριὴλ ἐπλησίασε πυρσὸν εἰς ἓν βαρέλιον πυρίτιδος. Ἐπηκολούθησε φοβερὰ ἔκρηξις μετὰ βρόμου καὶ κραδασμοῦ φοβεροῦ καὶ λάμψεως ἐκτυφλωτικῆς, ὅταν δὲ ἤρχισε νὰ διαλύεται ὁ καπνός, συντρίμματα καὶ ἐρείπια καπνίζοντα καὶ πτώματα καὶ σάρκες τῆδε κακεῖσε καὶ αἵματα εἰς ρυάκια. Ἐπέπεσαν κατόπιν κατὰ τῶν διασωθέντων οἱ ἔξωθι ὑπολειφθέντες καὶ τοὺς κατεκρεούργησαν.

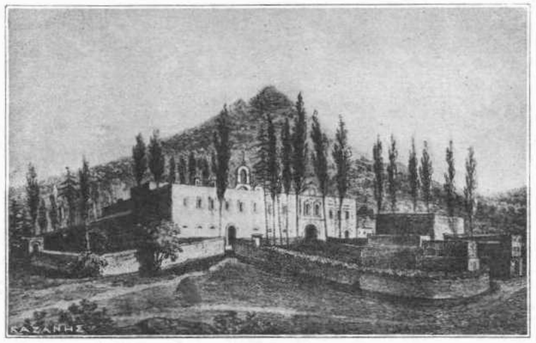

Η ΜΟΝΗ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

Ἐκ τῶν πολιορκητῶν εἰς χιλίους ὑπολογίζονται οἱ φονευθέντες, εἰς χιλίους δὲ ὀκτακοσίους οἱ ἀκρωτηριασθέντες. Οὕτω ἡ 10 Νοεμβρίου τοῦ 1866 ἀνεγράφη μὲ ἀνεξίτηλα γράμματα εἰς τὰς Δέλτους τῆς Παγκοσμίου Ἱστορίας, μαζὶ μὲ τὴν 22 Ἰουνίου 1824, τὴν ἡμέραν τῆς καταστροφῆς τῶν Ψαρρῶν.

*

Ἰδέτε πῶς περιγράφει τὴν Μονὴν ὁ Ἄγγλος δημοσιογράφος Σκίνερ, ὅστις τὴν ἐπεσκέφθη ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν καταστροφήν, ὁδηγούμενος ἀπὸ μίαν αὐτόπτιδα μάρτυρα, ἐκ τῶν διασωθέντων γυναικοπαίδων. «Τὸ Ἀρκάδιον ἦτο τὸ μεγαλήτερον καὶ πλουσιώτερον τῶν ἐν Κρήτῃ θρησκευτικῶν καθιδρυμάτων, ἐκέκτητο δὲ ἄπειρα ποίμνια, τὰ ὁποῖα ἐνέμοντο ἐπὶ τῶν πέριξ ὀρέων καὶ παντὸς εἴδους προμήθειαν. Ἡ μεγάλη αὕτη Μονὴ ἱδρύθη κατὰ τὸν μεσαιῶνα καὶ διετέλεσεν οὖσα πλουσία καὶ ἀκμαία μέχρι τοῦ Νοεμβρίου 1866. Τότε δὲ οἱ μὲν Τοῦρκοι πολιορκοῦσι τὸ Ἀρκάδιον, οἱ δὲ Χριστιανοὶ πολιορκούμενοι, ἐπεραστίζουσαν αὐτὸ μετὰ τόλμης καὶ ἡρωϊσμοῦ καὶ τὰ πάντα ἦσαν ἕτοιμα διὰ τὸ τραγικὸν συμβὰν ὅπερ ἐπράχθη. Παρετήρησα μετὰ περιεργείας ὅτι οἱ μᾶλλον ζωηρότεροι καὶ ἀνδρειότεροι τῆς συνοδείας ἡμῶν διερχόμενοι διὰ τοῦ εὐανθοῦς λειμῶνος, κατέπαυον τ' ἆσματα καὶ τοὺς γέλωτας. Οὗτοι βεβαίως ὑπὸ φόβου δὲν κατελήφθησαν, ἀλλ' ἐκ τῆς θέας τῆς Μονῆς ἐγένοντο σοβαροὶ καὶ σιωπηλοί. Ἰδοὺ τὸ Ἀρκάδι! Ἡ ἀξιοσέβαστος γραῖα ἡ διαφυγοῦσα τὴν σφαγὴν ἐν τῷ Ἀρκαδίῳ καὶ ἤδη συνακολουθοῦσα μεθ' ἡμῶν ὡς ὁδηγός, ἐφρίκιασεν ἅμα ἰδοῦσα αὐτό».

Προχωρεῖ οὕτω ὁ Ἄγγλος δημοσιογράφος βεβαιῶν ὅτι μόνον μία γωνία τοῦ κτιρίου ἦτο βλαμμένη, τὸ δὲ ἄλλο μέρος, μολονότι ἐβομβαρδίσθη, ἐπυροβολήθη καὶ ἀνεπάχθη παρέμεινεν ἄρτιον. Κατὰ τὸν αὐτὸν Ἄγγλον τὸ Ἀρκάδι ἦτο ἐπὶ ἁπλοῦ σχεδίου κτισμένον καὶ εἶχε μίαν αὐλὴν ἐμβαδοῦ τεσσάρων στρεμμάτων, γύρω τῆς ὁποίας ὠρθοῦντο τὰ κελλία καὶ αἱ ἀποθῆκαι, εἰς δὲ τὸ κέντρον ἡ ἐκκλησία τῆς μονῆς.

Μέσα εἰς τὴν αὐλὴν εὑρῆκε τὸ πτῶμα ἑνὸς ἵππου, θραύσματα δουζίου ραβδωτοῦ πυροβόλου καὶ παρέκει πτῶμα ἑνὸς ἀνθρώπου, οὐκτρῶς ἀκρωτηριασμένου καὶ καμμένον. Πάρα μέσα εὑρῆκε πτώματα Χριστιανῶν καὶ Τούρκων, κομματιασμένα καὶ αὐτὰ καὶ μὲ ἀπηνθρακωμένα τὰ ἄκρα. Καὶ ἓν δωμάτιον τὸ εὗρε γεμᾶτο ἀπὸ πτώματα γυναικοπαίδων, τὰ ὁποῖα κύριοι πλέον οἱ πολιορκηταί, κατέσφαξαν. Κάτω εἰς τὸ δάπεδον ἕνας νεκρὸς μὲ τὸ ὑαλῶδες ὄμμα του τὸν ἐκύτταζε βλοσυρά, σφίγκον ἀκόμη εἰς τὰ χέρια του ἕνα σπασμένο τουφέκι καὶ παρέκει μιὰ μητέρα σφίγκει τὸ παιδί της στὴν ἀγκαλιά, διὰ νὰ τὸ προφυλάξῃ ἀπὸ τοὺς σφαγεῖς.

Η ΚΗΔΕΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥ ΤΟΥ ΜΟΥΣΤΟΞΥΔΟΥ

Εἰς μικρὸν τοῦτο σημείωμα χρησιμεύει προσέτι ὡς προσθήκη εἰς τὸ προηγούμενόν μας σημείωμα περὶ τοῦ **Ἑπτανησίου παρασήμου**. Διότι, ὁ σοφὸς Κερκυραῖος Μουστοξύδης, ὁ ἐξόχως διαπρέψας εἰς τὰ γράμματα καὶ εἰς τὴν πολιτικήν, συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν πρώτων, οἵτινες ἐκοσμήθησαν διὰ τοῦ ἑπτανησιακοῦ παρασήμου καὶ ἀκολούθως προήχθη εἰς Ταξιάρχην.

Ὁ εὐγενὴς ἡμῶν ἀναγνώστης θὰ λάβῃ καὶ μίαν ἰδέαν, τίνι τρόπῳ ἡ μικρὰ Ἰόνιος Πολιτεία ἐξετίμα τοὺς ἐξέχοντας αὐτῆς πολίτας, οἵτινες διὰ τῶν φώτων τους τὴν ἀνύψωσαν.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΥΣΤΟΞΥΔΗΣ

Ἰδοὺ ὅλα τὰ ἐπίσημα, ὡς ἐδημοσιεύθησαν, πρὸ **πεντήκοντα** ἐτῶν, τὰ ὁποῖα σήμερον εἶναι δυσεύρετα πολύ. Ἐδημοσιεύθησαν ἑλληνιστὶ καὶ ἀγγλιστί.

Κερκύρᾳ, τῇ 30 Ἰουλίου 1860

Ληφθείσης τῆς ἀλγεινῆς ἀγγελίας τῆς ἀποβιώσεως τοῦ ἐκλαμπροτάτου Σὶρ **Ἀνδρέου Μουσοξύδου,** ἱππότου Ταξιάρχου, τοῦ Διασημοτάτου Τάγματος τῶν Ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου, Ἄρχοντος τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἡ Γερουσία, ἵνα προσθέσῃ εἰς κοινὴν λύπην ἐπίσημον μαρτυρίαν τῆς τιμῆς, ἣν ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἰονίου Κράτους ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν **διάσημον ἀξίαν** τοῦ ἐνδόξου τεθνεῶτος,

Ἀποφασίζει:

Ἵνα ἡ κηδεία τοῦ Σὶρ **Ἀνδρέου Μουσοξύδου** γίνῃ δημοσίοις ἀναλώμασι, σὺν πάσῃ τῇ ἐπισημότητι, ἥτις ὀφείλεται εἰς τὸν βαθμὸν καὶ τὴν **φήμην** αὐτοῦ κατὰ τὸ ἐνταῦθα ἐπισυνημμένον πρόγραμμα.

Approved

Α. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ
Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας

H. K. STORKS
L. H. C.

Α. Λ. ΔΟΥΣΜΑΝΗΣ
Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας
ἐπὶ τῷ Γενικῷ Τμήματι

Secretary to the L. H. Commissioner

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

Κερκύρᾳ τῇ 30 Ἰουλίου 1860

Ἡ Ἐκτελεστικὴ τοῦ Κράτους Ἀρχή, ἐν τῷ ἀναγγέλλειν μετὰ βαθείας λύπης τὸν θάνατον τοῦ ἐκλαμπροτάτου Σὶρ **Ἀνδρέου Μουστοξύδου,** ἱππότου Ταξιάρχου τοῦ Διασημοτάτου Τάγματος τῶν Ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου, Ἄρχοντος τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, συμβάντα τῇ χθὲς περὶ τὴν πέμπτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν,

Διατάσσει:

Ἵνα ἅπαντες οἱ δημόσιοι, ἐν τέλει καὶ ὑπάλληλοι τῆς Ἰονίου Κυβερνήσεως ἐννοοῦνται, διὰ τῆς παρούσης, προσκεκλημένοι, ἵνα παρευρεθῶσιν εἰς τὴν κηδείαν, ἥτις, κατὰ τὴν ἕκτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν τῆς σήμερον, Δευτέρα 30 Ἰουλίου φθίνοντος, θέλει λάβῃ χώραν μὲ ὅλας τὰς τιμάς, ὅσαι ὀφείλονται εἰς τὸν **βαθμόν, εἰς τὰς ἀρετάς τε καὶ προτερήματα,** δι' ὧν διεκρίθη ὁ **ἰδιωτικὸς** καὶ **δημόσιος** τοῦ τεθνεῶτος βίος, συμφώνως πρὸς τὸ σήμερον δημοσιευθὲν πρόγραμμα.

Ἅπαντες οἱ τόποι δημοσίου συναθροίσματος, ἅπαντα τὰ ἐργαστήρια, θέλουσιν εἶσθαι κεκλεισμένα, καὶ οἱ κώδωνες πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν τῆς πόλεως θέλουσι σημαίνει πενθίμως κατὰ τὴν πορείαν τῆς κηδείας.

Ἐπιταγῇ τῆς Γερουσίας

Α. Λ. ΔΟΥΣΜΑΝΗΣ
Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας
ἐπὶ τῷ Γενικῷ Τμήματι

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Τῆς τιρηθησομένης τάξεως κατὰ τὴν κηδείαν τοῦ ἀποβιώσαντος ἐκλαμπροτάτου Σὶρ **Ἀνδρέου Μουστοξύδου,** ἱππότου Ταξιάρχου τοῦ Διασημοτάτου Τάγματος τῶν Ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου, Ἄρχοντος τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἥτις θέλει λάβει χώραν σήμερον 30 Ἰουλίου 1860, τῇ 6 μ. μ.

Κατὰ τὴν 5 ὥραν καὶ $^3/_4$ μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἅπασαι αἱ καθεστῶσαι ἀρχαὶ καὶ ἅπαντες οἱ ὑπουργηματίαι καὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, πρὸς δὲ οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος, ὅσοι ἤθελον ἐπιθυμήσει, θέλουσι συνέλθει εἰς τὴν αὔθουσαν τῆς Γερουσίας, ἵνα παρευρεθῶσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ **ἐνδόξου** τεθνεῶτος, ὅπως συνοδεύσωσι τὸν νεκρὸν αὐτοῦ ἐν ἐπισήμῳ λιτανείᾳ, ἀπὸ τῆς οἰκίας αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Μητροπόλεως.

Ἡ τιρηθησομένη τάξις κατὰ τὴν κηδείαν θέλει εἶσθαι ἡ ἑξῆς:

Ἡ μουσικὴ τῆς Φιλαρμονικῆς Κερκύρας, ὁ Σταυρός, οἱ ἱεροσπουδασταί, ὁ κλῆρος ἀνὰ δύο, κατὰ τὴν ἐθιμοταξίαν τῆς ἐπικρατούσης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, οἱ ἱεροδιάκονοι, ὁ Πανιερώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κερκύρας καὶ Ἱεράρχης τοῦ Διασημοτάτου Τάγματος τῶν Ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν του, ἡ **Θήκη,** τέσσαρες ἱππόται Ταξιάρχαι καὶ

δύο καθηγηταὶ τῆς Ἀκαδημίας, ὁ Παρασημοφύλαξ τοῦ Τάγματος τῶν Ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου, φέρων ἐπὶ μεταξοπτήλου τὸ παράσημον τοῦ **ἐνδόξου** τεθνεῶτος, οἱ κυριώτεροι τῶν συλλυπουμένων, ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ λόρδος Μέγας Ἁρμοστής, ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας, παρακολουθούμενοι ὑπὸ τοῦ ὑποστρατήγου Βοῦλερ, ἀρχηγοῦ τῶν Δυνάμεων, ὑπὸ τοῦ ἐκλαμπροτάτου Ἀρχιδικαστοῦ, οἱ ἐκλαμπρότατοι Γερουσιασταί, τὰ μέλη τοῦ Ἀνωτάτου τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου, ὁ ἐκλαμπρότατος Ἔπαρχος Κερκύρας, ὁ Γενικὸς Ταμίας, ὁ Γραμματεὺς τοῦ Λόρδ Μεγάλου Ἁρμοστοῦ, ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῷ Γενικῷ Τμήματι, ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῷ Οἰκονομικῷ Τμήματι, ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῷ Πολιτικῷ Τμήματι, οἱ ἐπιτελεῖς τῆς Α. Ε. τοῦ Λόρδ Μεγάλου Ἁρμοστοῦ, τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος τοῦ Προέδρου τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ ὑποστρατήγου Ἀρχηγοῦ τῶν Δυνάμεων, οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος, ὅσοι ἤθελον ἐπιθυμήσει νὰ παρευρεθῶσι, τὰ μέλη τῆς Νομοθετικῆς Συνελεύσεως, οἱ Γραμματεῖς τῆς Νομοθετικῆς Συνελεύσεως, οἱ ἱππόται τοῦ Διασημοτάτου τάγματος τῶν Ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου κατὰ τὸν βαθμόν των, ὁ Γενικὸς Ἐλεγκτής, ὁ Γενικὸς Εἰσαγγελεύς, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἀστυνομίας καὶ τοῦ Ὑγειονομείου, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Τυπογραφείου τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Μηχανικὸς Σύμβουλος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σωφρονιστηρίου, ὁ Πρόεδρος τῶν Δικαστηρίων, οἱ δικασταὶ τῶν ἀνωτέρων Δικαστηρίων, οἱ δικασταὶ τῶν Ἀρχείων καὶ οἱ Δημογέροντες ἀνὰ τρεῖς καὶ ἑναλλάξ, ὁ Τοπικὸς Διευθυντὴς τῆς ἐν Κερκύρᾳ Ἐκτελεστικῆς ἀστυνομίας, ὁ Εἰσαγγελεύς, ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου, ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἐπαρχείου, ὁ Τοπικὸς Χαρτοφύλαξ, ὁ Τοπικὸς Ταμίας, ὁ Συνάκτης τῶν Δημοσίων Προσόδων, οἱ Συντηρηταὶ τοῦ Ἐνεχυροδανειστηρίου, ὁ ἐγχώριος Εἰσπράκτωρ, οἱ καθηγηταὶ τῆς Ἀκαδημίας, πάντες οἱ λοιποὶ διδάσκαλοι κατὰ τὸν βαθμὸν αὐτῶν, οἱ φοιτηταὶ καὶ τοῦ Γυμνασίου, ὁδηγούμενοι ὑπὸ τῶν ὁδηγῶν, οἱ ὑπάλληλοι τῆς Γραμματείας τῆς Α. Ε. τοῦ Λόρδ Μεγάλου Ἁρμοστοῦ, οἱ ὑπάλληλοι τῆς Γραμματείας τῆς Γερουσίας, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου καὶ τῶν ἄλλων Γενικῶν Τμημάτων, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ἐπαρχείου, οἱ γραμματεῖς τῶν Δικαστηρίων καὶ τῶν Ἀρχείων, οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τῶν Τοπικῶν Γραφείων, οἱ συγγενεῖς τοῦ τεθνεῶτος, οἱ φίλοι τοῦ τεθνεῶτος, οἱ ἐπισημότεροι πολῖται, οἱ ξένοι καὶ πάντες ὅσοι ἤθελον ἐπιθυμήσει νὰ παρευρεθῶσιν. Ὁ ἱππότης Ταξιάρχης Σὶρ Πέτρος Βράϊλας εἶναι ἐπιτετραμμένος νὰ ἐκφωνήσῃ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Μητροπόλεως, μετὰ τὴν θρησκευτικὴν τελετήν, λόγον ἐπικήδειον ἐπὶ τῷ **διασήμῳ** τεθνεῶτι.

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ
Ὁ ἐπίλεκτος συνεργάτης μας.

Οἱ τελετάρχαι ἔσονται: Ὁ ἐν τῇ Γραμματείᾳ τῆς Α. Ε. τοῦ Λόρδ Μεγάλου Ἁρμοστοῦ βοηθὸς Κ. Ι. Κουΐνλανδ, ὁ ἀρχιβοηθὸς τῆς Γραμματείας τῆς Γερουσίας Κ. Δημ. Ρίκης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

Κερκύρα, Δευτέρα 30 Ἰουλίου 1860

Ἐπιταγὴ τῆς Γερουσίας

Α. Λ. ΔΟΥΣΜΑΝΗΣ
Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας
ἐπὶ τῷ Γενικῷ Τμήματι

Ἡ πομπώδης καὶ δημοτελὴς αὕτη κηδεία διέτρεξεν ἀρκετὸν δρόμον ἕως οὗ φθάσῃ εἰς τὴν Μητρόπολιν. Ὁ ἐπικήδειος τοῦ φιλοσόφου Πέτρου Βράϊλα ἦτο ἀντάξιος τοῦ Μουστοξύδου.

Καταλληλότερον ῥήτορα δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκλέξῃ ἡ Κυβέρνησις.

Μετὰ τὴν κηδείαν ἐγένετο τὸ ἑξῆς πρακτικόν:

ΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Κερκύρᾳ τῇ 30 Ἰουλίου 1860

Τῇ 29 τοῦ ἐνεστῶτος, μετὰ χαλεπὴν νόσον, ὁ ἐκλαμπρότατος Σὶρ ***Ἀνδρέας Μουστοξύδης,*** *ἱππότης Ταξιάρχης τοῦ Ἐπισημοτάτου Τάγματος τῶν Ἁγίων Μιχαὴλ καὶ Γεωργίου, ἀπῆλθε τοῦδε τοῦ βίου. Ἡ κηδεία αὐτοῦ ἐτελέσθη σήμερον τῇ 6 1/4 μ. μ. μετὰ τῆς προσηκούσης εἰς τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν θέσιν τοῦ περιφανοῦς ἀνδρὸς μεγαλοπρεπείας, δημοσίοις ἀναλώμασι.*

Α. Λ. ΔΟΥΣΜΑΝΗΣ
Παρασημοφύλαξ

Ὁ Μουστοξύδης ἐνεταφιάσθη εἰς τὴν παρὰ τῷ Μανδουκίῳ Μονὴν τῆς Ὑ. Θ. Πλατυτέρας, ὅπου ἀναπαύονται καὶ τὰ ὀστᾶ τοῦ πρώτου τῆς Ἑλλάδος Κυβερνήτου, Καποδίστρια.

Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν ὁ φιλόπολις καὶ ῥέκτης Δήμαρχος Κερκύρας ἀξιότιμος κ. Κόλλας ἐνεργήσῃ ὅπως, ἡ Μονὴ τῆς Υ. Θ. Πλατυτέρας γίνῃ ***Κερκυραϊκὸν Πάνθεον,*** *διὰ νὰ ἀναπαύονται ἐκεῖ τὰ ὀστᾶ τῶν ἐπιφανῶν Κερκυραίων.*

Ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Μουστοξύδου εἶναι ἁπλῆ πλάξ, ἐν ᾗ ἐχαράχθη μόνον: Ὁ ***Μουστοξύδης.***

Ἐπιτυχὴς ἐπιγραφή. Οἱ ἄνδρες τῆς περιωπῆς τοῦ ***Ἀνδρέου Μουστοξύδου*** *δὲν ἔχουν ἀνάγκην πολυλόγου ἐπιτυμβίου ἐπιγραφῆς. Τὸ ὄνομα μόνον εἶναι τὰ μάλιστα* ***εὔγλωττον.***

Πρὸς τιμὴν τοῦ Α. Μουστοξύδου ἡ Gale larga ἐπωνομάσθη: ***Ὁδὸς Μουστοξύδου*** [1].

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

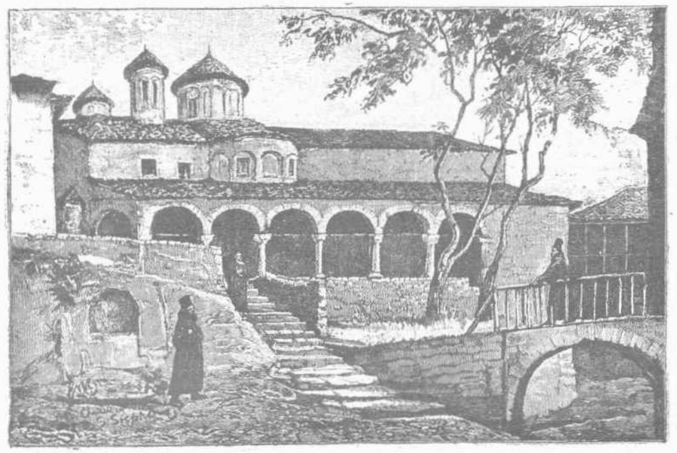

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΙ.—Ο ΕΝ ΜΕΤΕΩΡΟΙΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

[1] *Περὶ τοῦ βίου καὶ ἔργων τοῦ σοφοῦ τούτου Κερκυραίου ὅρα:* ***Σπ. δὲ Βιάζη, Ἀνδρέας Μουστοξύδης,*** *ἐν τῷ* ***Ἀκρίτᾳ*** *τεύχη 24 - 25, τοῦ 1905.*

* * *

* Φρόντιζε νὰ συλλέγῃς σοφίαν ὅπως ἡ μέλισσα τὸ νέκταρ τῶν ἀνθέων· ὅταν παρέλθῃ ἡ ἐποχὴ τῶν ἀνθέων, θὰ σοὶ ἀπομείνῃ τὸ μέλι.

* Ἡ μεταμέλεια εἶνε σχεδὸν ἀθωότης.

* Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον χωρὶς λύπην· καὶ ἂν ὑπάρχῃ κανείς, δὲν εἶνε ἄνθρωπος.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΓΚΥΛΛΟΤΙΝΑΣ

Ὅταν ἡ ἐπαναστατικὴ ποινὴ ἐν Γαλλίᾳ ἐσάρωσε τὰ πάντα καὶ τὰ πάντα κατηργήθησαν καὶ ὅλα ἐτέθησαν ἐπὶ τάπητος διὰ νὰ μεταρρυθμισθοῦν, ἔγινε σκέψις καὶ περὶ μεταρρυθμίσεως τῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ τυραννία τῶν ἡγεμόνων καὶ τοῦ λαοῦ ἡ κυριαρχία εἶχον μεταχειρισθεῖ διάφορα εἴδη ἐκτελέσεων εἰς μεγάλην ποικιλίαν. ὧν τὸ ἐπικρατέστερον ἦτο ἡ διὰ σπάθης ἢ πελέκεως ἀποκεφάλισις. Οὕτω ὁ ἐκτελεστὴς ἦτο ἕνας σφαγεύς, μὴ διαφέρων τοῦ σφαγέως βοῶν.

Ἄλλως τε εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν τὰ πάθη ἦσαν τόσον ἐξημμένα καὶ τόσον ἐκυριάρχουν, καταλαβόντα ἀκόμη καὶ τὴν δικαστικὴν ἕδραν, ὥστε σωρηδὸν καὶ καθ' ἑκάστην ἐξετελοῦντο θανατικαὶ ποιναί, ἐχρειάζετο κάποιο ἄλλο μέσον ἀκοπώτερον, εὐχρηστότερον, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ταχύτερον.

Ὅλα δὲ ἔρχονται μὲ τὴν σειράν των. Ἀκριβῶς τότε παρουσιάσθη ὁ Παρισινὸς ἰατρὸς Ἰωσὴφ Ἰγνάτιος Γυλλοτῖνος, πληρεξούσιος τῆς Ἐπαναστατικῆς Συνελεύσεως. Ἦτο τόσον ἐλευθερόφρων, ὥστε τὸν ἐξέλεξεν ὁ λαὸς πανηγυρικῶς. Κατὰ τὴν συνεδρίαν λοιπὸν τῆς 10 Ὀκτωβρίου, λαβὼν τὸν λόγον, ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅτι ἔδει νὰ μετατρέψωσιν ὅλα τὰ εἴδη τῶν θανατικῶν ποινῶν εἰς μίαν καὶ μόνην καὶ νὰ τὴν ἁπλοποιήσουν αὐτήν, εἰ δυνατόν, δι' ἑνὸς μηχανισμοῦ ἁπλοῦ καὶ ἀσφαλοῦς. Ἡ πρότασις τοῦ ἰατροῦ Γυλλοτίνου ἔγινε δεκτὴ τῇ 21 Δεκεμβρίου, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐγνώριζε τί εἴδους μηχάνημα θὰ ἐχρησιμοποιεῖτο. Μόλις περὶ τὰ μέσα τοῦ 1791 ἐγνώσθη ὅτι ἡ ἐκτέλεσις θὰ ἐγίνετο διὰ καρατομήσεως, ὅτε καὶ προτάσει τοῦ πληρεξουσίου Λεπελλετιὲ ἐπεψηφίσθη. Ἐπίσης ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἑταιρείας τῶν ἐν Παρισίοις Χειρουργῶν Ἀντουὰν Λουὶ εἶχεν ὑποβάλλει ἔκθεσιν εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν, περί τινος λαιμητόμου, ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἄγγλοις. Δι' ὃ ἀπεφάσισαν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Γαλλικοῦ Ἔθνους νὰ τὴν δοκιμάσουν.

Ἡ πρώτη δοκιμὴ ἔγινε τὴν 25 Ἀπριλίου 1792. Τὸ μηχάνημα ἐστήθη εἰς τὴν γνωστὴν πλατεῖαν Γρὲβ. Ἦτο τοῦτο ἔργον Γερμανοῦ μηχανικοῦ, ὅστις εἶχε κάμει δοκιμὰς μὲ πτώματα. Τὸ ὄνομα τοῦ πρώτου καρατομηθέντος, χάριν δοκιμῆς, μᾶς τὸ διέσωσεν ἡ Ἱστορία. Ἦτον ἕνας κοινὸς κατάδικος λησταί, ὁ ὁποῖος ὀνομάζετο Νικόλαος Πελλετιέ.

Περιττὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ παραστὰς λαὸς ἔσπευσε νὰ βαπτίσῃ τὸ ὄργανον μὲ τὸ ὄνομα τοῦ ἐφευρέτου. Τὴν λαιμητόμον τὴν ὀνόμασε Γκυλλοτίναν.

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν δοκιμὴν ἡ Γκυλλοτίνα, ἐγκριθεῖσα, μετεφέρθη εἰς τὴν Πλατεῖαν Ὁμονοίας, ἤτις ἐκαλεῖτο τότε Πλατεῖα Ἐπαναστάσεως, ἐν τῷ μέσῳ δ' αὐτῆς ὠρθοῦτο πρὶν ὁ ὀρειχάλκινος ἀνδριὰς τοῦ Λουδοβίκου ΧΥ, τὸν ὁποῖον ἡ ἐπανάστασις καθῄρεσε καὶ ἐκ τοῦ μετάλλου του ἔκοψαν χάλκινα κέρματα. Εἰς τὸ βάθρον του ἐπάνω ἔστησαν μέγα ἄγαλμα τῆς Ἐλευθερίας ἐκ γύψου καὶ παρὰ τοὺς πόδας τῆς θεᾶς ἤρχισε νὰ ἐργάζεται ἡ Γκυλλοτίνα ἐνῷ τὸ ἀθῶον αἷμα ἐπότιζε τὸ βάθρον τῆς Ἐλευθερίας.

Δι' αὐτὴς ἐθανατώθη ὁ Λουδοβίκος ΙΖ' τῇ 21 Ἰανουαρίου 1793, ἡ Σαρλὸτ Κορντὰ τῇ 17 Ἰουλίου, ὁ Μπρισσὼ μετὰ τῶν κορυφαίων Γιρονδίνων τῇ 2 Ὀκτωβρίου, ἡ Βασίλισσα Μαρὶ Ἀντοανὲτ τῇ 16 Ὀκτωβρίου, ὁ Φίλιππος Λοὺξ τῆς Αὐρηλίας τῇ 16 Νοεμβρίου.

Καὶ ὅταν κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος ἤρχισεν ὁ ἀλληλοσπαραγμὸς τῶν φατριῶν ἀνῆλθον εἰς τὰς βαθμίδας της τῇ 5 Ἀπριλίου 1794 ὁ Νταντόν, ὁ Ντεμουλέν, ὁ Φάμπρο Ντ' Ἐγκλαντίν, ὁ Ντὲ Σεοέλ, ὁ Φιλιππὼ καὶ ἄλλοι, οὓς μετ' ὀλίγον ἠκολούθησαν καὶ αἱ σύζυγοι καὶ οἱ στενότεροι συγγενεῖς των. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ Ἐπαναστατικὴ Κυβέρνησις διέταξε νὰ ἐπισπευσθοῦν αἱ ἐργασίαι τοῦ μηχανήματος, εἰς τρόπον ὥστε καθ' ἑκάστην νὰ ἐκτελοῦνται ἐν Παρισίοις 60 ἕως 70 ἐκτελέσεις. Ἐπὶ τέλους τὴν 28 Ἰουλίου καὶ αὐτὸς ὁ Ρομπεσπιέρ, ὁ Ἐρριώ, ὁ Κουτὼν καὶ ὁ Σὰν Ζοὺστ ὡδηγήθησαν εἰς τὸ αἱματόρρεκτον μηχάνημα, τὴν δ' ἑπομένην διεδέχθησαν αὐτοὺς τὰ μέλη τῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως. Εἶναι ἐξηκριβωμένον ὅτι μέχρι τῆς 5 Μαΐου 1797 ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Βασιλέως Λουδοβίκου ΙΣΤ' ὑπέστησαν τὸν ἐπὶ τῆς Γκυλλοτίνας θάνατον τρεῖς χιλιάδες ἄτομα πάσης ἡλικίας, παντὸς ἐπαγγέλματος καὶ παντὸς φύλου.

*

Εἰς τὴν εἰκόνα μας παρίσταται ἡ αἴθουσα τῆς Ἐπαναστατικῆς Συνελεύσεως τῶν Γάλλων. Ὁ ἰατρὸς Γκυλλοτῖνος ἔχει προσαγάγει τὸ μηχάνημά του καὶ τὸ ἐπιδεικνύει ἐξηγῶν τὴν λειτουργίαν του εἰς συναδέλφους του πληρεξουσίους, οἵτινες εἰρωνεύονται τοὺς εἰς τὰ ὑψηλότερα ἑδώλια καθημένους ὀρεινοὺς καὶ τοὺς φίλους τῆς Βασιλείας, μέλλοντα θύματα τοῦ μηχανήματος.

Μόνος ὁ ἐφευρέτης της — μολονότι καὶ αὐτὸ ἐλέχθη — δὲν ἐπέρασε ἀπὸ τὴν μηχανήν του. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐθεωρήθη καὶ αὐτὸς ἐπὶ τρομοκρατίας ὕποπτος καὶ ἐφυλακίσθη, τὴν 9 ὅμως Θερμιδὼρ ἀνέκτησε τὴν ἐλευθερίαν του. Πλὴν ὑπῆρξε δυστυχὴς κατὰ τὸν ὑπόλοιπον βίον του, διότι συνέδεσε τὸ ὄνομά του μὲ τὸ ἀπαίσιον μηχάνημα. Βασανιζόμενος ὑπὸ τῶν τύψεων, ἀπόβλητος τῆς Κοινωνίας, ἀπέθανε τῇ 26 Μαΐου 1814, ὁ δὲ υἱός του ἐπὶ Καρόλου Γ' ἐπροκάλεσε Διάταγμα καὶ ἤλλαξε τὸ ὄνομά του.

Καὶ ὅμως ὁ δυστυχὴς Γκυλλοτῖνος μᾶλλον εὐγνωμοσύνης ἄξιος ἦτο, διότι κατέστησε διὰ τοῦ μηχανήματός του — αὐτὸς δὲ ἦτο καὶ ὁ σκοπός του — ὀλιγώτερον ὀδυνηρὸν καὶ ταχύτερον τὸν θάνατον τῶν καταδίκων. Ἄλλως τε ἡ χρῆσις πελέκεων καὶ ἄλλων μηχανημάτων ἦτο γνωστὴ καὶ εἰς πολὺ παλαιοτέραν ἐποχήν. Ἡ ἐφεύρεσις τοιούτων μηχανῶν ἀποδίδεται εἰς τοὺς Πέρσας. Εὑρίσκομεν ἐπίσης μηχανὰς ἀποκεφαλιστικὰς ἐν χρήσει παρ' Ἰταλοῖς μετὰ παρέλευσιν χρόνου, μόνον διὰ τὰς ἐκτελέσεις εὐπατριδῶν.

Κατὰ τὸν ΧΙΙΙ αἰῶνα ἀναφαίνεται ἐν Βοιμίᾳ καὶ Γερμανίᾳ κάποιο μηχάνημα τοιοῦτον, ὅπερ ταχέως εἰσήχθη καὶ εἰς ἄλλας χώρας καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ, ὅπου μάλιστα, ὡς διηγοῦνται, ὁ Δοὺξ Μομμορανσὺ ἀπεκεφαλίσθη τῷ 1332.

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΓΚΥΛΟΤΙΝΟΣ ΕΠΙΔΕΙΚΝΥΩΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΟ ΑΠΑΙΣΙΟΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΤΟΥ

* * *

ΤΟ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟ

Εἰς ἕνα βιβλίον παιπάλαιον, εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον Μαρίνου Παπαδοπούλου Βρετοῦ, εὑρομεν τὸ ὡραῖον Δημοτικὸν ποίημα «Ὁ Βλαχόπουλος», ὅπερ παραθέτομεν κατωτέρω. Περὶ αὐτοῦ γράφει εἰς τὸ αὐτὸ ἡμερολόγιον ὁ Γάλλος φιλέλλην Wladimir Brunet de Presle ἑλληνιστὶ μικρὸν σημείωμα, ἐν ᾧ ἐξαίρει τὴν ἀξίαν τοῦ ἐν λόγῳ ποιήματος. Κατὰ τὸν W. Brunet de Presle, ὁ «Βλαχόπουλος» εὑρέθη μεταξὺ τῶν χειρογράφων τοῦ Φωριέλ, ὅστις εἶχε συλλέξει ἀρκετὰ δημοτικὰ ποιήματα, τὰ ὁποῖα καὶ εἶχεν ἐκδώσει πρὸ τοῦ 1862 εἰς δύο τόμους. Εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ Tomaseo «Canti popolari» εὑρίσκεται ἐπίσης ὁ «Βλαχόπουλος», ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὴν τοῦ Ζαμπελίου καὶ τοῦ Ἀρνὼ Πασσόφ, ἀλλὰ μεταβεβλημένος οὐσιωδῶς. Ἰδοὺ τὸ ποίημα:

Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ μικρὸς κι' Ἀλέξης ὁ Ἀνδρειωμένος
καὶ τὸ μικρὸ Βλαχόπουλο ἀντάμα τρῶν καὶ πίνουν
ἔγουνε καὶ τοὺς μαύρους του σ' ἕναν ταβλὶ δεμένους.
Τοῦ Κώστα τρώει αἴδερα, τ' Ἀλέξη τὰ λιθάρια,
καὶ τοῦ μικροῦ Βλαχόπουλου τὰ δένδρα ξερριζόνει.
Ἐκεῖνοι τρῶν καὶ πίνουνε κι' ἀντάμα ξεφαντώνουν
κι' ἕνα πουλάκι ἔκατσε σ' τῆς τράπεζας τ' ἀχείλι.
Δὲν κελαιδοῦσε σὰν πουλί, μηδὲ σὰν χελιδόνι,
μὸν κελαδοῦσε κι' ἔσερνε ἀνθρώπινη λαλίτσα:
— Ἐσεῖς τρῶτε καὶ πίνετε, κι' οἱ Τοῦρκοι σᾶς πατῆσαν.
Πῆραν τοῦ Κώστα τὰ παιδιά, τ' Ἀλέξη τὴν γυναῖκα
καὶ τοῦ μικροῦ Βλαχόπουλου πῆραν τὴν ἀδελφή του.
Ὁ Κώστας τὸ καλίγωνε κι' ὁ Ἀλέξης τὸ σελλόνει
καὶ τὸ μικρὸ Βλαχόπουλο στὸ μαῦρο καβαλλάρης.
— Σύρε, Βλαχάκι μ', σύρε σὺ καὶ χιλιομέτρησέ τους,
κι' ἂν εἶναι χίλιοι ἑμπὰ τους, κι' ἂν εἶναι δυὸ χιλιάδες,
κι' ἂν εἶναι τρεῖς καὶ τέσσαρες ἀπολογιὰ μᾶς στέλλεις.
Δίνει βιτσιὰ τοῦ μαύρου του, στὸν κάμπο κατεβαίνει,
βλέπει τ' ἀσκέρι κι' εἶν' πολὺ καὶ μετρημὸ δὲν ἔχει.
Στέκεται, διαλογίζεται κι' ἀτός του τὸ θαυμάζει.
Πίσω νὰ πάῃ ντρέπεται, μπροστὰ νὰ πᾷ φοβᾶται.
Στέκει καὶ διαλογίζεται, τὸ μαῦρο του ρωτάει:
— Δόνεσαι, μαῦρε μ', δόνεσαι νὰ μποῦμε καὶ νὰ βγοῦμε;
Ὁ μαῦρος πηλογήθηκε, μὲ πόθον τόνε λέγει:
— Δόναμ' ἀφέντη, δόναμαι νὰ μποῦμε καὶ νὰ βγοῦμε.
Δὲν εἶναι χίλιοι νὰ τοὺς μπῶ, δὲν εἶναι δυὸ χιλιάδες·
δὲν εἶναι τρεῖς καὶ τέσσαρες, μόν' εἶν' ὀχτὼ χιλιάδες.
Δόναμ' ἀφέντη, δόναμαι νὰ μποῦμε καὶ νὰ βγοῦμε.
— Βάστα βρὲ μαῦρο μ' καλά, σπαθί μου δαμασκένιο!
Σ' τὸ ἕμπα χίλιους ἔκοψε, στὸ ἔβγα δυὸ χιλιάδες
καὶ στὸ καλὸ τὸ γύρισμα κανένα δὲν ἀγγίνει.
Ψιλὴ φωνίτσα ἔσυρε, ὅσο κι' ἂν ἠμποροῦσε:
— Ποῦ εἶσ' Ἀλέξη μ' ἀδελφέ, Κώστα μ' ἀνδρειωμένε;
Ἂν εἶσθ' ὀμπρός μου φύγετε! Στὰ δάση νὰ κρυφθῆτε,
Κί' ὁ μαῦρος μου ἐμούδιασε πηδῶντας τὰ κεφάλια!
Κί' ἐκεῖνοι τὸν ἐζούλεψαν. Ρίχνουν καὶ τὸν βαροῦνε.
Πῆρ' ὁ Κώστας τὸ μαῦρο του, κι' ὁ Ἀλέξης τὸ σταθί του.
Κί' ὁ ἄγγελος κατέθηκε καὶ πῆρε τὴν ψυχή του.

ΑΙ ΠΟΛΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΜΝΟΥΝ ΤΟΝ ΚΑΠΝΟΝ ΛΙΡΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεύχος)

ΔΙΕΘΝΗΣ ὁ σιδηροδρομικὸς σταθμὸς τῆς Δράμας, δι' ὃ ἔχει μπουφὲ καὶ μπυφέτα. Τὸ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τραῖνο περνᾷ διὰ τὴν Θεσσαλονίκην εἰς τὰς $2\frac{1}{2}$ καὶ τὸ ἐκ Θεσσαλονίκης διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν περνᾷ εἰς τὴν 1. Καὶ ἐκχύνεται ὁ κόσμος, κόσμος διεθνής, Γάλλοι, Ἄγγλοι, Γερμανοί, Ρῶσσοι, Ἕλληνες πρὸ πάντων καὶ χύνονται εἰς τὸ ἑστιατόριον τοῦ σταθμοῦ, ἑλληνικὸν καὶ αὐτό, πολυτελὲς καὶ πλούσιον εἰς φαγητὰ καὶ τρώγουν θαυμάσια, εὐθηνὰ δὲ σχετικῶς.

Ἀπὸ τὴν Καβάλλαν, ὅπου τὸν εἶχα γνωρίσει, εἶχα δώσει συνέντευξιν εἰς τὸν σταθμὸν μὲ τὸν κ. Πέτρον Ρούσσην, Chef-expert τοῦ οἴκου Μουράτη καὶ Σ^ια ἐν Ξάνθῃ καὶ Καβάλλᾳ. Ἐταξειδεύσαμεν μαζῆ καὶ δὲν ἠσθάνθην ἀνίαν μέσα εἰς τὸ τραῖνο κατὰ τὸ ἀπὸ Δράμας εἰς Ξάνθην τρίωρον ταξεῖδι. Θὰ μοῦ μείνῃ ἀνεξάλειπτον ἀπὸ τὴν μνήμην τὸ ταξεῖδι τοῦ κομματιοῦ αὐτοῦ. Τὰ μακεδονικὰ ρουμάνια παρελαύνουν δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Βουνὰ οὐρανοϊψῆ, ἀπόκρημνα, κατάφυτα. Ποτάμια μεγάλα, ἐδῶ ὁρμητικά, ἐκεῖ τεμπέλικα, μόλις ὁλισθαίνοντα καὶ λείχοντα τοὺς ἀπορρῶγας καὶ καταφόρτους ἀπὸ δένδρα πρόποδας τῶν βουνῶν, ἑλισσόμενα σὰν ἑρπετά, παρέκει τὰ χωριουδάκια ἀναρριχώμενα εἰς τὰ πρανῆ λόφων καὶ τοῦνελ, τοῦνελ ἄπειρα, ἀτελείωτα, μεγάλα, μικρά, διαβάσεις, γέφυραι λιθόδμητοι, σιδηραῖ. Ἐμέτρησα δεκαοκτὼ τοῦνελ. Διὰ νὰ περάσωμεν ἕνα ἐξ αὐτῶν ἐχρειάσθημεν ἀρκετὰ λεπτὰ τῆς ὥρας.

Δὲν λευκάζουν ὅμως τὰ τουρκοχώρια ἀπὸ μακρὰν ὅπως ἀσπρίζουν τὰ ἑλληνικὰ χωριουδάκια ἐπάνω εἰς τὴς πλαγιές. Ἔχουν σκοτεινὸν χρῶμα τὰ τουρκόσπητα. Ἀλλὰ τί πλουσία βλάστησις!

*

Ὡραία ἡ πρὸς τὴν Ξάνθην ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ εἴσοδος, ἥτις ἀποτελεῖ καὶ τὸν μοναδικὸν περίπατον ἐν ὥρᾳ λιακάδας τὸν χειμῶνα. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ τουρκόπολις, καλντερημόστρωτος, σοκακοειδής. Τὸ ὁμογενὲς στοιχεῖον καὶ ἐδῶ συμπαγές, πολυάριθμον, ἀκμαῖον. Καπνὸς καὶ αὐτῆς τὸ ἐμπόριον καὶ τὸ μόνον προϊόν, κατὰ τὸ πλεῖστον δὲ τὸ ἐμπόριον τοῦτο εὑρίσκεται εἰς χεῖρας τῶν ὁμογενῶν.

Ὁ Ἑρτζοκ, ἡ Κομμέρσιαλ, ἡ Ἀμερικανική, ἔχουν ἐπίσης ὑποκαταστήματα εἰς τὴν Ξάνθην μὲ χιλιάδας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων καὶ τὸ μὲν τῆς Ἀμερικανικῆς διευθύνει ὁ ἐκ τῶν ἐπιφανῶν ὁμογενῶν κ. Ζαννῆς Ζερβουδάκης, ἀνὴρ μεγάλης ἐμπορικῆς ἀξίας καὶ πείρας, καθὸ ἐκ τῆς Χίου ἕλκων καὶ ἐκ τῆς μεγάλης οἰκογενείας τὴν καταγωγήν, τὸ δὲ τοῦ Ἑρτζοκ ὁ κ. Π. Πετρόπουλος, δραστηριώτατος καὶ μὲ πολλὴν ἰδιοφυΐαν ἐπάλληλος. Ὑποκατάστημα ἔχει καὶ ὁ παγκόσμιος καπνεμπορικὸς οἶκος Β. Μουράτης καὶ Σ^ια, ὅπερ διευθύνει ὁ κ. Σωτήρ. Ζερβουδάκης, ἀρτίας μορφώσεως ἄνθρωπος, ἀδελφὸς δὲ τοῦ κ. Ζαννῆ Ζερβουδάκη.

Τὰ σκῆπτρα ἐν γένει τοῦ ἐμπορίου, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν Ἐπιστήμην, ἔχουν οἱ Ἕλληνες. Οὕτω μεγάλα γραφεῖα καὶ καπνοποθήκας ἔχουν οἱ κ. κ. Π. Κουγιουμτζόγλου, ὁ οἶκος Λάλα Ζήσου, ὃν διευθύνει ὁ νεαρὸς καὶ συμπαθὴς μας φίλος κ. Ζήσης Λάλα Ζήσης καὶ οἱ κ. κ. Γ. Στάλιος, Ι. Παΐδης, Στέργιος Δένδρου, Ἄγγελος Περβανᾶς, Μ. Μπασούδης, Στ. Τασούδης καὶ ἄλλοι. Ἐξπὲρ, δηλαδὴ πραγματογνώμονες τῶν καπνῶν, ἐμπειρότατοι εἶναι οἱ κ.κ. Πέτρος Ρούσης, τοῦ οἴκου Β. Μουράτη, Εὐρ. Χρηστίδης τῆς Ἀμέρικαν, ἧς ταμίας ἐν Ξάνθῃ εἶναι ὁ διακεκριμένος φίλος μας κ. Σωτηρ. Ρουσόπουλος. Ἐξπὲρ δὲ τῆς Ρέζὶ εἶναι ὁ κ. Κωστῆς Βάρδας. Ἐπίσης μεγαλέμποροι εἰς ἄλλους κλάδους εἶναι οἱ κ.κ. Παν. Δημητρίου, Εὐριπ. Μιχάλογλου, Μέν. Χασιρτζόγλου κ.λ. Ἀλλ' ἔχει καὶ ἰατροὺς διακεκριμένους ἡ Ξάνθη καὶ — τιμητικὸν δι' ἡμᾶς — εἶναι Ἕλληνες αὐτοί. Ὁ κ. Γ. Χεκίμογλου, ὅστις εἶναι καὶ καπνέμπορος ἐνταυτῷ καὶ λόγιος, Ι. Μαλετσίδης, Κ. Καραμπέτσης καὶ ὁ Ἀθηναῖος μᾶλλον παρὰ Ξανθιώτης, γνωστότατος εἰς τοῦ Ζαχαράτου καὶ τὰ ἄλλα κέντρα τῆς πρωτευούσης κ. Ἀθ. Ρουσόπουλος, εἶναι οἱ πρῶτοι τῆς Ξάνθης καθὼς καὶ ὁ ὀδοντοϊατρὸς κ. Ἀσλανίδης. Ἔχει καὶ τὸν ἄνθρωπον τῶν Γραμμάτων ἡ Ξάνθη, τὸν ἀρχαῖον καθηγητὴν καὶ σεβαστὸν πρεσβύτην κ. Ὀρφανίδην, λόγιον καὶ εὐφραδῆ ῥήτορα, τιμᾷ δὲ τὴν Τράπεζαν Ἀθηνῶν ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐκεῖ ὑποκαταστήματός της κ. Π. Καντιώτης, ἐκ τῶν τὰ μάλιστα μορφωμένων ἀνωτέρων ὑπαλλήλων της.

Ἀλλὰ καὶ εἰς διηγήσεις δὲν ὑστερεῖ ὁ τόπος καὶ ἔχει ἀρκετούς, καλοὺς ἐπιστήμονας, μέσῳ τῶν ὁποίων διακρίνεται διά τε τὴν μόρφωσιν καὶ τὸ ἦθος καὶ τὸν λόγον, ὁ κ. Γ. Λαλαζήσης. Καὶ ἕπεται πολυάριθμος τάξις ἀνεπιτυγμένων ὁμογενῶν, διάφορα ἐπαγγέλματα ἐνασκούντων, ὡς οἱ κ.κ. Χ. Πολυζωΐδης, Γ. Καλεύρας, Β. Μίσιος, ἰδιοκτήτης εὐρωπαϊκωτάτου φαρμακείου, Κ. Ἀκατογλίδης, Α. Παπαναστασίου, Β. Σουλτζῆς, Ἀλ. Μοσχοβέλης, Ἀλέξ. Στεργιάδης, Α. Κισσόπουλος, Ν. Κουφούδης.

ΤΥΠΟΙ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΤΥΠΟΣ ΤΟΥΡΚΟΥ ΑΠΑΧΗ

Πρέπει νὰ κάμω λόγον ἰδιαίτερον περὶ τοῦ Προξένου τῆς Ξάνθης, τοῦ κ. Α. Ἀννίνου, ὅστις κατὰ τὴν ἀντίληψίν μου ἀποτελεῖ τὸν ἰδεώδη τύπον τοῦ Προξένου. Καὶ δὲν θὰ μοῦ ἤρκει ἡ ἀντίληψίς μου, διὰ νὰ ἐξάρω τὰ προτερήματά του, τὴν δεξιότητά του, τὴν διπλωματικὴν ἰδιοφυΐαν του, ἂν δὲν εἶχα καὶ τὴν κοινὴν ὁμολογίαν. Αὐτὸν ὅμως τὸν ἀντιπρόσωπόν της, τὸν τόσον καλὰ εἰς τὴν θέσιν του, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρό τινος τὸν μετέθεσεν ἀπὸ τὴν Ξάνθην, διὰ νὰ τὸν στείλῃ ἴσως εἰς ἄλλο μέρος, ὅπου πιθανῶς νὰ εἶναι ἄχρηστος, ὅπως λέγουν.

*

Εἶδα καὶ τὸ μέρος ὅπου ἐφονεύθη ὁ πολὺς Βούλγαρος Χατζηγεώργης. Μοῦ τὸ ἔδειξαν μὲ εὐλάβειαν. Εἶναι ἀπ' ἔξω ἀπὸ ἕνα καφενεδάκι, μιὰ σταλιά, τοῦ Μπαλοὺκ Παζάρ. Ἐπεννοῦσε ὁ φοβερὸς διώκτης τῶν ὁμογενῶν μὲ τὸν καβάσην του. Ἔξαφνα ἕνας νέος τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ ἀνάβει δύο πιστολιές. Πίπτει ὁ Χατζηγεώργης αἱμόφυρτος καὶ ἐξάγει τὸ περίστροφόν του διὰ νὰ πυροβολήσῃ τὸν φονέα του, ἀλλ' ἐκεῖνος τὸν πλησιάζει πάλιν καὶ τοῦ στηρίζει τὴν κάνην του εἰς τὸν κρόταφον.

— Ἀκόμα δὲν ψόφησες σκυλί; Νὰ λοιπόν!

Πυροβολεῖ πάλιν, τὸν ρίπτει ἄπνουν, καὶ ἐνῷ ὁ καβάσης τὸν ἐπυροβόλει, χάνεται σὰν καπνός, ποῦ διαλύεται εἰς τὸν ἀέρα. Ποῦ ἐκρύβη, πῶς ἔφυγε, ποῖος ἦτο, ποῦ εὑρίσκεται, κανεὶς δὲν ἔμαθε ποτέ. Ὁ ἄγνωστος ὅμως αὐτὸς ὑπῆρξεν, ἀκουσίως του, ἕνας εὐεργέτης τοῦ ὁμογενοῦς στοιχείου.

*

Θὰ τὸ πιστεύσετε; Ξενοδοχεῖον δὲν ἔχει ἡ Ξάνθη. Δηλαδὴ ξενοδοχεῖον ἀνθρωπινόν. Ἔχει ἕνα, τοῦ Φώτη Κυριαζῆ, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο ξενοδοχεῖον, ἂν εἶχεν ἄλλον ἰδιοκτήκτην, ἂν εἶχεν ὑπηρεσίαν, ἂν εἶχεν ἐπίπλωσιν, ἂν εἶχε κουζίναν, ἂν εἶχε τέλος ὀργάνωσαν. Ἔχει ὅμως ἕνα κῆπον δροσερώτατον, μὲ εὐρυτάτην αἴθουσαν καφενείου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ κέντρον ἀναψυχῆς καὶ συναντήσεως, ἀκόμη καὶ τὸν χειμῶνα, ὅταν, μὴ ὑπαρχούσης λιακάδας, δὲν καταβαίνουν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν.

*

Τὰ πρῶτα καπνά, τὰ μόνα καὶ φημισμένα εἶναι τῆς Ξάνθης καὶ ἰδίως οἱ γιακάδες ἢ *fleurs de Yaca* ἅτινα φύονται εἰς τοὺς πρόποδας τῶν ὄπισθεν τῆς πόλεως λόφων. Διαφέρει ἡ Ξάνθη τοῦ ἄλλου καπνοτόπου, τῆς Καβάλλας, κατὰ τὸ ὅτι ἐκεῖνη μὲν στερεῖται ἰδικῶν της καπνῶν, ἐνῷ ἡ Ξάνθη ἐξάγει γηγενῆ καπνά, ἰδικά της.

Ἔχετε ἀκούσει καπνὸν $2\frac{1}{2}$ λίρας τὴν ὀκᾶν; Τόσον λοιπὸν ἐπωλήθη κάποτε ὁ καπνὸς τοῦ χωρίου Κέρι-Τσιλέρ. Ὁ καπνὸς αὐτὸς εἰς τὴν Λόντρα φθάνει 8 καὶ 10 λίρας τὴν ὀκᾶν. Ἡ ἐπεξεργασία ὅμως γίνεται καθ' ὃν τρόπον καὶ ἐν Καβάλλᾳ, Δράμᾳ κ.λ. μὴ ἐπιτρεπομένης φυσικὰ τῆς ἐγχωρίου καταναλώσεως.

*

Εἰς τὴν Ξάνθην βλέπει κανεὶς διάφορα περίεργα πράγματα. Ἕνας ἀπάχης, τὸν ὁποῖον μοῦ ἔδειξαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, μοῦ ἔδωκε νὰ ἐννοήσω ὅτι ἀμιλᾶται ἡ Τουρκία, ὡς πρὸς τὸν πολιτισμὸν μὲ... τὸ Παρίσι. Εἶδα καὶ μερικοὺς Βουλγάρους χωρικοὺς συνοικισμένους εἰς ἕνα ἄκρον τῆς πόλεως, διὰ νὰ ἀποτελέσουν τὸ στοιχεῖον, μὲ τὸ ὁποῖον θὰ διεκδικήσουν τὴν κυριότητα τοῦ ἐδάφους.

Καὶ τέλος μετὰ τρίημερον διαμονὴν ἐπέβην τοῦ τραίνου διὰ Θεσσαλονίκην καὶ διέσχισα κατὰ μῆκος τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας καὶ εἶδα τὰ Μακεδονικὰ ρουμάνια καὶ τὰς ράχεις τῶν ἐκδικητῶν καὶ τὰ χωριουδάκια, ποῦ χρόνια ἐστέναζαν ὑπὸ τὸ πέλμα τοῦ τρόμου, μὲ τὰ λευκὰ σπητάκια τῶν ὁμογενῶν καὶ τὰ καφασωτὰ τουρκόσπητα τῶν ἀγάδων.

Ἐντυπώσεις βέβαια περὶ ὅλων αὐτῶν τῶν σημείων ἀπατοῦν, ὡς εἶναι εὐνόητον, πολὺν χῶρον καὶ διὰ τοῦτο σταματῶ ἐδῶ.

Ο ΙΔΙΟΣ

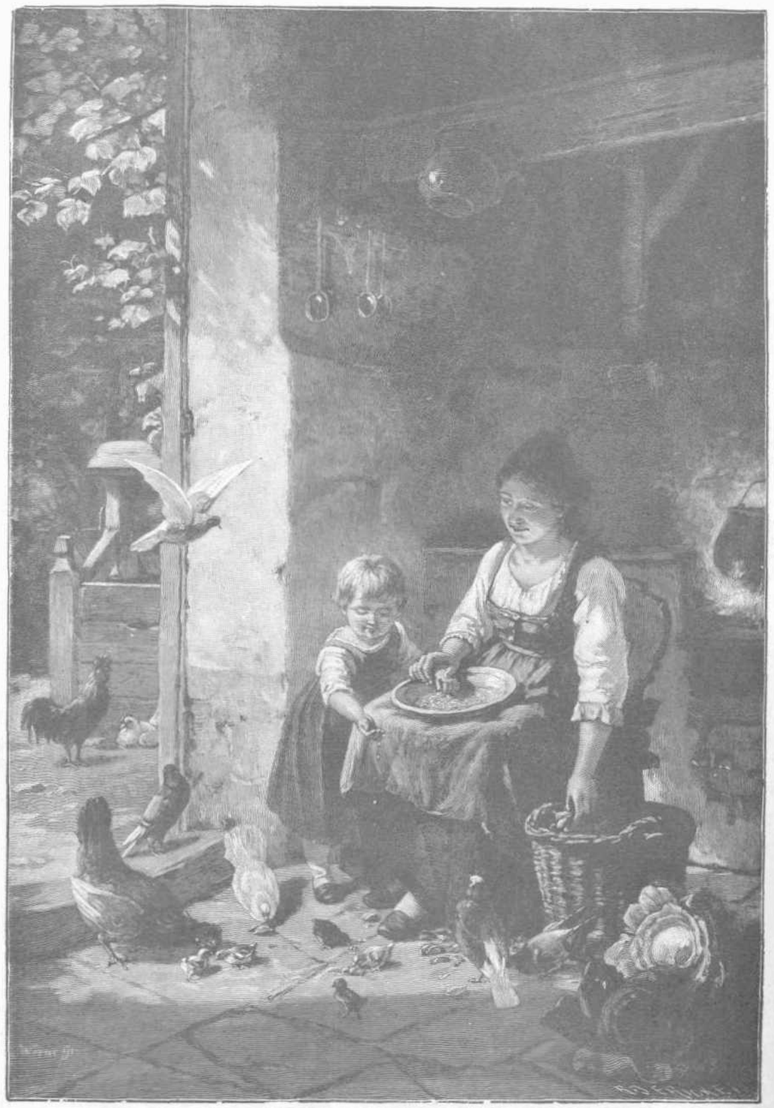

ΞΕΝΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ — ΤΟ ΤΑΪΣΜΑ — ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ,,

ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΟΥ ΦΑΟΥΣΤ * * * * ΚΑΙ Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ * *

Φάουστ. Μεφιστοφιλῆς.

Φ. — Δὲν κρούεται ἡ θύρα; Εἴσελθε! Πλὴν τὶς
νὰ μ' ἐνοχλήσῃ πάλιν ἔρχεται;
Μ. — Ἐγώ.
Φ. — Εἴσελθε!
Μ. — Τρὶς εἰπέ το
Φ. — Εἴσελθε λοιπόν!
Μ. — Ἔτσι μ' ἀρέσεις, δόκτωρ. Εἶμαι δ' εὔελπις,
πῶς εἰς τὸ μέλλον θέλομεν συμβιβασθῆ.
Διότι νὰ σὲ σώσω προτιθέμενος
ἐκ τῆς ὑποχονδρίας, ἰδοὺ ἔρχομαι
ἐνώπιόν σου ὡς ὑπότης εὐγενής,
μ' ἔνδυμα ἐρυθρὸν καὶ χρυσοπάρυφον,
μετ' ἐπενδύτου ἐκ μετάξης στερεᾶς,
ἐπὶ τοῦ πίλου φέρων πετεινοῦ πτερὸν
κ' εἰς τὴν πλευράν μου ξίφος αἰχμηρόν, μακρόν.
Καὶ τώρα ἐν συντόμῳ συμβουλεύω σε:
Καθὼς ἐγὼ ἐνδύσου, ὅπως ἄφροντις,
ἐλεύθερος, γνωρίσῃς τί ἐστι ζωή.
Φ. — Ὑπὸ ἐσθῆτα πᾶσαν θὰ αἰσθάνωμαι
τῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς τὴν ἀθλιότητα.
Πρεσβύτερος ὑπάρχω, ὡς πρὸς παιδιά,
νεώτερος, ἢ ὥστε πόθων ν' ἀμειρῶ.
Τί ἄρα νὰ μοῦ δώσῃ δύναται ἡ γῆ;
«Στέρησις εἶν' ὁ βίος! Μόνον στέρησις!»
Αὐτὸ εἶνε τὸ ἆσμα τὸ αἰώνιον,
τὸ εἰς ἑκάστου ἀκοὴν περιβομβοῦν,
ὅπερ δι' ὁλοκλήρου τῆς ζωῆς ἡμῶν
μᾶς ψάλλει πᾶσα ὥρα μὲ φωνὴν βραχνήν.
Μὲ φρίκην τὴν πρωΐαν ἐξεγείρομαι,
καὶ ἤθελα νὰ χύσω δάκρυα πικρά,
βλέπων, πῶς ἡ ἡμέρα ἐν τῷ δρόμῳ της
δὲν θέλει ἐκπληρώσει μίαν μόνην κἂν,
μίαν εὐχήν μου μόνην· ὅτι καὶ αὐτὴν
τῆς τέρψεως σμικρύνει τὴν προαίσθησιν
διὰ ἰδιοτρόπων μικρολογιῶν·
ὅτι τὸ ἰδεῶδες δημιούργημα
τοῦ συγκεκινημένου πνιγει στήθους μου
μὲ τοὺς πολυειδεῖς τοῦ βίου μορφασμούς.
Κ' εἰς τὴν στρωμνὴν ἀκόμη καταλλίνομαι
μετ' ἀγωνίας, ὅταν καταβαίν' ἡ νύξ·
οὐδ' ἐπ' αὐτῆς δωρεῖται μοι ἀνάπαυσις·
κ' ἐκεῖ θὰ μὲ πτοήσουν ὄνειρα κακά.
Ὁ κατοικῶν ἐντὸς τοῦ στήθους μου θεός,
ὁ ἄρχων ἅπασῶν μου τῶν δυνάμεων,
ἐνῷ βαθέως συγκινεῖ τὸ στῆθός μου,
δὲν δύναται νὰ φέρῃ εἰς τὸ φῶς οὐδέν.
Οὕτως ἡ ὕπαρξις μοῦ εἶνε ἐπαχθής,
εὐκτὸς ὁ θάνατος, ὁ βίος μισητός.
Μ. — Ποτὲ ὁ θάνατος δὲν εἶν' εὐπρόσδεκτος.
Φ. — Μακάριος ἐκεῖνος, οὗ τὸ μέτωπον
μ' αἱματωμένην δάφνην περιέστεψεν
ὁ θάνατος, στὴν λάμψιν τοῦ θριάμβου του!
Μακάριος ἐκεῖνος, ὃν ὁ θάνατος
εἰς τὰς ἀγκάλας ἐρωμένης ἔπληξε,
μετὰ χορὸν γοργὸν καὶ ἐκβακχεύοντα!
Ὦ, εἴθε τότε ἄτινος νὰ κατέπιπτον
ἐν ὑψηλῇ ἐκστάσει, πρὸ τῆς ὄψεως
τῆς ἐκθαμβούσης τοῦ Ἐξόχου Πνεύματος!
Μ. — Τὴν νύκτα πλὴν ἐκείνην δὲν ἐτόλμησε
νὰ ἐκκενώσῃ κάποιος μαῦρόν τι ποτόν.
Φ. — Εἶν' ἡ κατασκοπεία τὸ στοιχεῖόν σου;
Μ. — Δὲν εἶμαι παντογνώστης· ξεύρω πλὴν πολλά.
Φ. — Ἀφοῦ ἐκ τῆς φρικτῆς μου ζάλης μ' ἔσυρον
ἠδεῖς γνωστοί μου τόνοι, κ' ἐνθυμίζοντες
ἡμέρας εὐφροσύνους, ἐξηπάτησαν
τὰ λείψανα τοῦ παιδικοῦ αἰσθήματος,
κατάρα ἐπὶ πάντα, ὅσα τὴν ψυχὴν
θαμβοῦν, μαγεύουν, θέλγουν, δελεάζουσι,
κ' εἰς ταύτην τὴν εἰρκτὴν τοῦ πένθους καθηλοῦν!
Κατάρα κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ἔπαρσιν,
δι' ἧς τὸ πνεῦμα περιβάλλει ἑαυτό!
Κατάρατος τῶν ὄντων λάμψις ἡ ψευδής,
ἥτις συμπαρασύρει τὰς αἰσθήσεις μας!
Κατάρα εἰς πᾶν ὅ,τι μᾶς ἐξαπατᾷ
μὲ ὑστεροφημίας, δόξης ὄνειρα!
Κατάρα εἰς πᾶν ὅ,τι κολακεύει μας
ὡς κτῆμα: Παῖς, γυνὴ καὶ δοῦλος κι' ἄροτρον!
Κατάρατος ὁ Πλοῦτος, ὅταν μᾶς ὠθῇ
πρὸς κινδυνώδεις πράξεις διὰ θησαυρῶν,
ὅταν πρὸς ἡδονὰς καὶ τέρψεις ὀκνηρὰς
τὰ μαλακὰ μᾶς στρώνῃ προσκεφάλαια!
Κατάρα στὸν γλυκὺν τῆς σταφυλῆς χυμόν!
Εἰς τὴν ὑψίστην ἡδονὴν τοῦ ἔρωτος!
Κατάρα εἰς τὴν πίστιν· τὴν ἐλπίδα μας!
Κατάρα πρὸ παντὸς εἰς τὴν ὑπομονήν!

Χορὸς Πνευμάτων *(ἀόρατος).*

Φεῦ! Φεῦ! Τὸν κόσμον τὸν ὡραῖον
συντρίβεις μ' ἰσχυρὰν πυγμήν·
ἡμίθεος ὁ πλήξας ἦν!
Εἰς θρύμματα ἐλύθη πλέον!
Φέρομεν
τὰ λείψανα εἰς τὸ Μηδέν·
κλαίομεν
τὸ κάλλος τὸ ἀπολεσθέν.
Ὦ κραταιότερον,
σὺ ἐκ τῶν τέκνων τῶν θνητῶν
λαμπρότερον
ἀνοικοδόμησε αὐτόν,
ἐν σοὶ ἀνόρθωσέ τον πάλιν!
Εἰς νέου βίου τὴν ἀγκάλην,
μὲ πνεῦμα καθαρόν, ἀκμαῖον,
ὁρμῆθητι εὐθύς,
κ' ὑπὸ ἀσμάτων νέων
θὰ γοητευθῆς!

Μ. — Ἀκούεις; Εἶνε οἱ μικροί μου
θεράποντες καὶ ὀπαδοί μου.
Μὲ τὶ γεροντικὴν σοφίαν
πρὸς τέρψιν κ' ἔργα συμβουλεύουν!
Νὰ σὲ ἑλκύσωσι γουρεύουν
στὸν κόσμον ἀτ' τὴν μοναξίαν,
ποῦ ζωτικοὶ χυμοὶ στειρεύουν.
Παῦσε νὰ παίζῃς πλέον μὲ τὴν θλῖψίν σου,
ἥτις σοῦ κατατρώγει τὴν ζωήν, ὡς γύψ.
Κ' ἐν τῇ χειρίστῃ ἔτι συναναστροφῇ

Ο ΦΑΟΥΣΤ ΚΑΤΑΡΩΜΕΝΟΣ ΤΑ ΕΠΙΓΕΙΑ

θὰ συναισθάνεσαι πῶς εἶσαι ἄνθρωπος
μετὰ ἀνθρώπων. Πλὴν δὲν προτιθέμεθα
εἰς ὄχλον συρφετῶδη νὰ σὲ ὁρίσωμεν!
Δὲν εἶμαί τις ἐκ τῶν μεγάλων βέβαια,
ἀλλ' ἐὰν θέλῃς, ἡνωμένος μετ' ἐμοῦ,
τὸ βῆμά σου νὰ φέρῃς διὰ τῆς ζωῆς,
πᾶν νεῦμά σου ἀσμένως θὰ ὑπηρετῶ.
Δέξαι με σύντροφόν σου, κι' ἂν σ' εὐχαριστῶ,
θεράπων σου ὑπάρχω· εἶμαι δοῦλός σου!
Φ. — Τί πρέπει νὰ σοὶ δώσω πρὸς ἀνταλλαγήν;
Μ. — Πρὸς τοῦτο προθεσμίαν ἔχομεν μακράν.
Φ. — Ὄχι! Ἐγωϊστὴς εἶν' ὁ διάβολος·
δὲν πράττει δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ ἁπλῶς
ὅ,τι νὰ ὠφελήσῃ ἄλλους δύναται.
Ἐκδήλωσε τὸν ὅρον καθαρώτατα!
Τοιοῦτος ὑπηρέτης φέρει κινδυνον.
Μ. — Ἐδῶ ὑποχρεοῦμαι νὰ σ' ὑπηρετῶ,
ἀκάματος νὰ τρέχω εἰς τὸ νεῦμά σου·
ὅταν δ' ἀλλήλους πέραν συναντήσωμεν,
ὀφείλεις τὸ αὐτὸ νὰ πράττῃς εἰς ἐμέ.
Φ. — Ποσῶς διὰ τὰ πέραν δὲν ἀνησυχῶ.
Ὅταν τὸν κόσμον τοῦτον καταστρέψῃς σύ,
ἂς ἀνατείλῃ μετ' αὐτὸν ὁ ἕτερος.
Αἱ τέρψεις μου πηγάζουν ἐκ τῆς γῆς αὐτῆς,
αὐτὸς ὁ ἥλιος φέγγει εἰς τοὺς πόνους μου.
Ὅταν δὲ ἅπαξ τούτων ἀποχωρισθῶ,
ἂς γίνῃ ὅ,τι θέλῃ· ἀδιαφορῶ,
ἂν μίσος καὶ ἀγάπη, Ἅδης κι' οὐρανὸς
ὑπάρχουν εἰς τὰς σφαίρας τὰς ἐπέκεινα.
Μ. — Τοιαύτην ἔχων γνώμην, ἀποτόλμησε.
Κάμε ὁμολογίαν! Καὶ μετὰ χαρᾶς
τῆς τέχνης μου θὰ λάβῃς πεῖραν τάχιστα.
Ὅ,τι θνητὸς δὲν εἶδε, δίδω σοι ἐγώ.
Φ. — Τί ἔχεις σὺ νὰ δώσῃς, πτωχὲ διάβολε;
Ἐνόησε ποτέ τις τῶν ὁμοίων σου
τὰς ὑψηλὰς ὁρμὰς τοῦ πνεύματος ἡμῶν;
Ἐδέσματα πλὴν ἔχεις, μὴ χορταίνοντα.
Ἔχεις ξανθὸν χρυσίον, ὅπερ ἄστατον,
ἐκρέει τῆς χειρός σου, ὡς ὑδράργυρος.
Παίγνια ἔχεις, κέρδος μὴ ποριζόντα,
καὶ κόρην, ἥτις ἐξ αὐτῶν τῶν κόλπων μου
ἐρωτικῶς προσβλέπει τὸν πλησίον μου.
Ἔχεις τὴν οὐρανίαν τέρψιν τῆς τιμῆς,
ἐξαφανιζομένην, ὡς μετέωρον.
Δεῖξόν μοι τὴν ὀπώραν, ἥτις σήπεται,
πρὶν ἢ τὴν ἀποδρέψουν. Δένδρα δεῖξόν μοι
ἐκ νέου καθημέραν ἀναθάλλοντα!
Μ. — Τοιαύτη ἐντολὴ δὲν μὲ πτοεῖ ποσῶς·
τοιοῦτους θησαυροὺς νὰ δώσω δύναμαι.
Ἀλλὰ καλέ μου φίλε, φθάνει κ' ἡ στιγμή,
καθ' ἣν θὰ δυνηθῶμεν μετ' ἀνέσεως
εἰς κάτι τι καλὸν νὰ ἐντρυφήσωμεν.
Φ. — Ἂν ἐπαναπαυμένος ἁπλωθῶ ποτε
εἰς κλίνην ὀκνηρίας, ἂς χαθῶ εὐθύς!
Ἂν ποτε κολακεύων ἀπατήσῃς με
τόσον, ὥστε ν' ἀρέσκω εἰς ἐμὲ αὐτόν,
ἐὰν μὲ ἀπολαύσεις δελεάσῃς με,
ἔστω ἐκεῖν' ἡ ὥρα ἡ ἔσχάτη μου!
Ἰδοὺ τὸ στοίχημά μου!
Μ. — Δὸς τὴν χεῖρά σου!
Φ. — Παλάμ' εἰς τὴν παλάμην! Ἂν ἐγὼ ποτε
πρὸς τὴν στιγμὴν φωνήσω τὴν δραπέτιδα:
«Τόσον ὡραία εἶσαι! Ἄχ, σταμάτησε!»
δύνασαι νὰ μὲ ὁρίψῃς τότε εἰς δεσμά·
ἀσμένως τότε ν' ἀποθάνω δέχομαι!
Ὁ κώδων ἂς ἠχήσῃ ὁ νεκρώσιμος.
Τότ' εἶσαι τῆς θητείας σου ἐλεύθερος.
Στῆτω τὸ ἐκκρεμές! Οἱ γνώμονες αὐτοῦ
ἂς πέσουν· ἂς παρέλθουν αἱ ἡμέραι μου!
Μ.—Στάθμισε καλῶς τοῦτο! Δὲν τὸ λησμονῶ.
Φ. — Νὰ πράξῃς τοῦτο ἔχεις πλῆρες δίκαιον.
Ὁ λόγος μου δὲν ἦτον οἴησις κενή·
ἐὰν προσκολληθῶ που, εἶμ' ἀνδράποδον·
ἂν σοῦ, ἢ τινος ἄλλου, ἀδιάφορον.
Μ. — Ἀμέσως θ' ἀναλάβω εἰς τὸ δεῖπνόν σου
τὰ ὑπηρετικά μου χρέη σήμερον.
Ἀλλ' ἐν ἐπίτρεψόν μοι! Ἐπειδὴ ζωὴ
καὶ θάνατος ὑπάρχει, σὲ παρακαλῶ
νὰ μοῦ χαράξῃς μόνον δύο τρεῖς γραμμάς.
Φ.— Πῶς; Θέλεις καὶ γραπτόν τι, ὦ σχολαστικέ;
Ποτὲ ἀκόμη ἄνδρα δὲν ἐγνώρισες
καὶ λόγον ἀνδρικόν; Δὲν εἶνε ἀρκετόν,
ὅτ' ἡ ὑπόσχεσίς μου ἡ προφορική,
διέθεσ' αἰωνίως τὰς ἡμέρας μου;
Ὅταν ὁ κόσμος ὁρῇ ἀκατάστατος,
νὰ μὲ δεσμεύσῃ δύναται ὑπόσχεσις;
Ἀλλὰ ἡ πλάνη αὕτη εἶνε προσφιλής·
ποῖος ἀσμένως ταύτης ἀπαλλάσσεται;
Μακάριος ὁ τρέφων πίστιν καθαράν!
Ποτὲ διὰ θυσίαν δὲν μετανοεῖ.

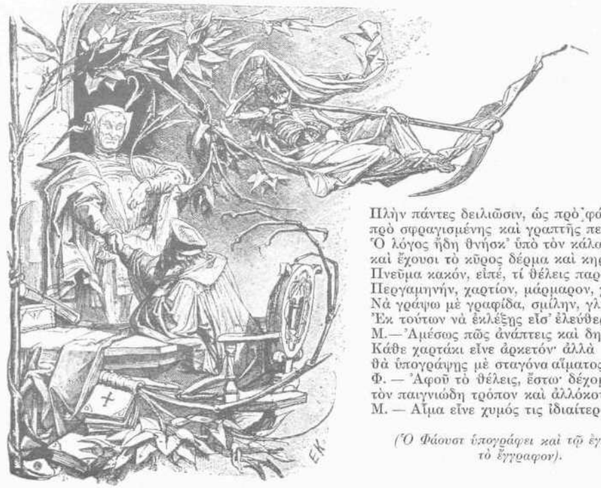

Πλὴν πάντες δειλιῶσιν, ὡς πρὸ φάσματος,
πρὸ σφραγισμένης καὶ γραπτῆς περγαμηνῆς.
Ὁ λόγος ἤδη θνήσκ' ὑπὸ τὸν κάλαμον,
καὶ ἔχουσι τὸ κῦρος δέρμα καὶ κηρός.
Πνεῦμα κακόν, εἰπέ, τί θέλεις παρ' ἐμοῦ;
Περγαμηνήν, χαρτίον, μάρμαρον, χαλκόν;
Νὰ γράψω μὲ γραφίδα, σμίλην, γλύφανον;
Ἐκ τούτων νὰ ἐκλέξῃς εἶσ' ἐλεύθερος.
Μ.—Ἀμέσως πῶς ἀνάπτεις καὶ δημηγορεῖς!
Κάθε χαρτάκι εἶνε ἀρκετόν· ἀλλὰ
θὰ ὑπογράψῃς μὲ σταγόνα αἵματος.
Φ. — Ἀφοῦ τὸ θέλεις, ἔστω· δέχομαι αὐτὸν
τὸν παγνιῶδη τρόπον καὶ ἀλλόκοτον.
Μ. — Αἷμα εἶνε χυμός τις ἰδιαίτερος.

(Ὁ Φάουστ ὑπογράφει καὶ τῷ ἐγχειρίζει τὸ ἔγγραφον).

ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΑΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Ὁ πανικὸς τὸν ὁποῖον ἐνέσπειρεν ὁ αὐτοκράτωρ Παῦλος εἰς τοὺς περὶ αὐτόν, εἶχε βαθμηδὸν μεταδοθῆ καὶ εἰς τοὺς κατοίκους ὄχι μόνον τῆς πρωτευούσης ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἐπαρχιῶν. Ρηταὶ διαταγαί, ἡ μία παραδοξοτέρα τῆς ἄλλης ἐξεδίδοντο ἀδιαλείπτως, αἱ σκληρότεραι ποιναὶ ἐνέσκηπτον ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἀνθρώπων, μὴ ὑποπτευόντων κἂν τὴν ἀφορμὴν τῆς τοιαύτης συμφορᾶς.

Τὴν 8 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1800 ἀνεκοινώθη, μεταξὺ ἄλλων, καὶ αὐστηροτάτη ἐπίπληξις πρὸς τὸν στρατηγὸν Βράγγελ, ἀποθανόντα ἤδη. Τὴν 18 Ἀπριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐδόθη πρὸς τὴν γερουσίαν τὸ ἑξῆς οὐκάζιον: «Ἐπειδὴ διὰ τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων βιβλίων ἐπέρχεται διαφθορὰ τῆς θρησκείας, τοῦ ἀστυκοῦ νόμου καὶ τῶν ἠθῶν, διατάσσομεν, ὅπως τοῦ λοιποῦ καὶ μέχρι νεωτέρου οὐκαζίου, ἀπαγορευθῇ ἡ εἰς τὸ ἡμέτερον κράτος εἰσαγωγὴ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ παντὸς εἴδους βιβλίων, εἰς οἱανδήποτε γλῶσσαν καὶ ἂν εἶναι γραμμένα, ὡς καὶ ἡ μουσική». Τὴν δὲ 5 Ἰουλίου ὁ κόμης Πάλεν, διοικητὴς τῆς Πετρουπόλεως ἔλαβεν Ἀνωτάτην ἐντολήν: «Νὰ κλεισθοῦν ὅλα τὰ τυπογραφεῖα, ἐκτὸς τοῦ τῆς Γερουσίας, τῆς Ἀκαδημίας καὶ τῆς πρώτης τῶν εὐγενῶν Στρατιωτικῆς Σχολῆς, διὰ νὰ παύσουν νὰ τυπώνουν εἰς αὐτά».

Τοιουτοτρόπως ἡ φιλολογία ἀπεδιώκετο ὁριστικῶς ἐκ τῆς Ρωσσίας, καίτοι μετά τινα καιρὸν ἐδόθη δι[illegible]γή νὰ ἀποσφραγισθῶσιν ἐκ νέου τὰ τυπογραφεῖα, ἀλλὰ νὰ ἐπιβλέ[illegible] αὐστηρῶς πᾶν ὅ,τι τυπώνεται εἰς αὐτά. Ἐννοεῖται, ὅτι, τὸ νὰ τυπώσῃ κανεὶς βιβλίον ὑπὸ τοιαύτην ἐντελῆ ἄγνοιαν περὶ τῆς αὐριον, ἦτο πρᾶγμα σχεδὸν ἀδύνατον. Καὶ αὐτὸς μάλιστα ὁ αὐλικὸς ἱστοριογράφος Καραμζὼν ἠδυνάτει ἐντελῶς νὰ ἐργασθῇ ὑπὸ τὰς δημιουργηθείσας συνθήκας. «Ἡ λογοκρισία — ἔγραφε — σὰν μία μαύρη ἀρκοῦδα στέκεται εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου καὶ σοῦ διαφιλονικεῖ τὴν διάβασιν διὰ τὰ πλέον ἀσήμαντα πράγματα. Μετέφρασα μερικοὺς λόγους τοῦ Δημοσθένους, οἱ λογοκριταὶ ὅμως σοῦ λέγουν, πῶς ὁ Δημοσθένης ἦτο δημοκρατικὸς καί, ὅτι τοιοῦτοι συγγραφεῖς δὲν πρέπει νὰ μεταφράζωνται, καὶ ὁ Κικέρων ἐπίσης, καὶ ὁ Σαλούστιος ἐπίσης...» Καὶ μάλιστα ὁ τόσον συντηρητικὸς συγγραφεὺς Αὔγουστος Κοτσεμπού, μεταβαίνων εἰς Ρωσσίαν κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ τούτου τοῦ Αὐτοκράτορος, αἴφνης, συνεπείᾳ ἀνεξηγήτου ἰδιοτροπίας, διετάχθη νὰ σταματήσῃ εἰς τὰ σύνορα τὴν 23 Ἀπριλίου 1800 καὶ ἐξωρίσθη κατ' εὐθεῖαν εἰς Τομπόλσκ, ἐκεῖθεν δὲ ὡρίσθη εἰς αὐτὸν διαμονὴ τὸ Κουργάν.

Φοβερώτερον ἀκόμη εἶναι τὸ γνωστὸν εἰς τὸν πάστορα Ζεΐδερ συμβάν. Διέμενεν οὗτος παρὰ τὴν πόλιν Ρέβελ καὶ ἦτο κάτοχος μικρᾶς βιβλιοθήκης, βιβλίων ἠθικο-θρησκευτικῶν, τὰ ὁποῖα παρεχώρει πρὸς ἀνάγνωσιν εἰς τοὺς ἐντοπίους χωρικούς. Τὸν κατήγγειλαν, ὅτι κυκλοφορεῖ βιβλία «ὕποπτα καὶ μάλιστα ἀπηγορευμένα». Ἀμέσως ὁ Παῦλος διατάσσει νὰ συλληφθῇ ὁ πάστωρ καὶ χωρὶς ν' ἀνακριθῇ καὶ δικασθῇ νὰ ἐγκλεισθῇ εἰς φρούριον, ἀκολούθως νὰ μαστιγωθῇ δημοσίᾳ καὶ νὰ ἐξορισθῇ εἰς Σιβηρίαν. Ἡ ἀπάνθρωπος αὕτη ἀπόφασις ἐξετελέσθη κατὰ γράμμα καὶ μόνον χάρις εἰς τὸν κόμητα Πάλεν, διατάξαντα τὸν δήμιον νὰ μὴ ἐπιδείξῃ πολὺν ζῆλον, ἔμεινεν ὁ γέρων ἐν τῇ ζωῇ καὶ ἐπὶ τέλους ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπὶ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου Α'.

Ἐννοεῖται, ὅτι μὲ τοιούτου εἴδους δικαιοσύνην οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ λογίζεται ἐν ἀσφαλείᾳ, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον διὰ τὸν Παῦλον ἀσήμαντα πταίσματα δὲν ὑρίσταντο. Ἡ ἐλαχίστη ἔξαφνα περὶ τὴν στολὴν ἀμέλεια ἐτιμωρεῖτο μετ' ἴσης αὐστηρότητος, ὅπως ἡ αἰσχροκέρδεια ἢ ἡ προδοσία.

Ὁ Κοτσεμποὺ ἀφηγεῖται, ὅτι κάποτε κατὰ τὸν περίπατον ὁ αὐτοκράτωρ συνήντησε δημόσιον ὑπάλληλον, ὅστις δὲν ἐφρόντισε νὰ ὑπεκφύγῃ τὴν παρουσίαν του, ὅπως συνήθως ἔπραττον οἱ διαβάται εἰς τὴν θέαν τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ ἀτυχὴς ὑπάλληλος ἦτο πεπεισμένος, ὅτι ἐφόρει κανονικώτατα τὴν στολήν του καὶ ἤλπιζε κάτι ἄξιος τῆς προσοχῆς τοῦ μονάρχου. Ὁ Παῦλος τὸν ἐκύτταξεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν· ἡ στολή του ἦτο πράγματι ἐν τάξει, ἡ κανονικότης ὅμως ἀπῄτει νὰ φέρῃ καθ' ὁδὸν καὶ ῥάβδον, τὴν ὁποίαν ὁ ὑπάλληλος δὲν εἶχε. Ὁ Παῦλος ἐσταμάτησε καὶ τὸν ἠρώτησε.

— Τί χρειάζεται εἰς αὐτὰ τὰ ὑποδήματα;

Ἐκεῖνος ὁ δυστυχὴς ἐμούδιασε καὶ ἤρχισε νὰ τρέμῃ.

— Τί χρειάζεται εἰς αὐτὰ τὰ ὑποδήματα; ἐπανέλαβεν ὁ αὐτοκράτωρ ἐντονώτερον.

Ὁ τρομαγμένος ὑπάλληλος τὰ ἔχασεν ὁλότελα καὶ μὴ ἀντιληφθεὶς τὴν ἔννοιαν τῆς γενομένης ἐρωτήσεως, ἀπεκρίθη: «Μπογιά, Μεγαλειότατε!»

Ὁ Παῦλος δὲν ἠμπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ τὸν γέλωτα.

— Ἠλίθιε — τοῦ εἶπε — ῥαβδὶ χρειάζεται.

Εἶχε τύχην ὁ ὑπάλληλος αὐτὸς ποῦ ἔκαμε τὸν αὐτοκράτορα νὰ γελάσῃ, ἄλλως σκληρὰ θὰ ἦτο ἡ τιμωρία του.

Μία Πετρουπολίτισσα, ἡ κυρία Δεμούτ, ὠδηγήθη εἰς σωφρονιστήριον, διότι, συναντήσασα τὸν Παῦλον καθ' ὁδὸν δὲν ἐπρόφθασεν ἐγκαίρως νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἁμάξης της καὶ νὰ προσκυνήσῃ τὸν Αὐτοκράτορα.

Κατὰ τὸ Ρωσσικὸν Α. Γ. Κ.

ΤΙ ΕΣΤΙ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» λογίζεται εὐτυχὴς διότι πρώτη αὐτὴ εἰς τὸ τεῦχος τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1907 ἐδημοσίευσε σύντομον μελέτην περὶ ὑποβρυχίων τοῦ ὑποπλοιάρχου Νικ. Βότση, τῆς ὁποίας ἡ τελευταία παράγραφος ἦτο ἡ ἑξῆς:

«Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νὰ ἐξετάσωμεν τὴν δρᾶσιν τῶν ἑλληνικῶν ὑποβρυχίων ἐν μέλλοντι πολέμῳ ἐν τῷ Αἰγαίῳ, πλὴν θὰ ἠδύνατο νὰ ἴδωμεν τὸ ναυτικὸν ἡμῶν ἐπηυξημένον μὲ ἀριθμόν τινα ἐπιθετικῶν ὑποβρυχίων, τὰ ὁποῖα ὡς ἄλλα πυροπλικὰ τοῦ ἀγῶνος, θὰ φέρωσι τὴν καταστροφὴν εἰς πάντα στόλον, ὅστις θὰ ἐπεχείρει νὰ καταπατήσῃ τὰ Ἐθνικὰ τῆς Πατρίδος ἡμῶν Ὕδατα». Ἐπειδὴ ὅμως ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1907 παρῆλθεν ἀρκετὸς χρόνος, καθ' ὃν νέοι συνδρομηταὶ πολλοὶ προσετέθησαν, παρέχομεν μερικὰς πληροφορίας περὶ ὑποβρυχίων, ἀρυόμενοι ταύτας ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου τοῦ ὑποπλοιάρχου κ. Ν. Βότση.

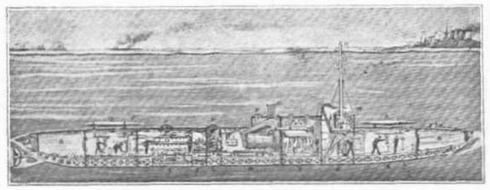

ΠΩΣ ΠΛΕΕΙ ΥΠΟ ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑΝ ΤΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ

*

Ἡ λέξις ὑποβρύχιον σκάφος δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐξηγηθῇ. Σημαίνει σκάφος τὸ ὁποῖον πλέει ὑπὸ τὴν θάλασσαν. Ἡ ἀρχή του ἀνάγεται εἰς τὸν 16ον αἰῶνα. Πρὶν ἀκόμη ὁ ἄνθρωπος κατακτήσει καλὰ καλὰ τὴν ὑγρὰν ἐπιφάνειαν, ὅπως τὴν ἔχει σχεδὸν κατακτήσει σήμερον, ἀπεπειράθη καὶ ὑποβρύχιον θαλασσοπλοΐαν. Ἡ «Χελώνη» τοῦ *Bushnell* τῷ 1771, ὁ «Ναυτίλος» τοῦ *Fulton* τῷ 1801, σκάφη περίεργα, ἄχρηστα ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως, ἀτελῆ, μὴ ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὸ σημερινόν, ὁπωσδήποτε τέλειον καὶ φοβερὸν — ὡς ὅπλον — ὑποβρύχιον, δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς πρόγονοι τοῦ ὑποβρυχίου.

Ἡ πρώτη ἀπόπειρα τοῦ ὑποβρυχίου ἐστηρίχθη εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ ἐξωτερικοῦ ὄγκου, ἢ μᾶλλον τοῦ βάρους. Ἄλλοτε εἴχομεν ἐξηγήσει διατί πλέει ἕνα σῶμα εἰς τὸ ὕδωρ. Ἐπιπλέει

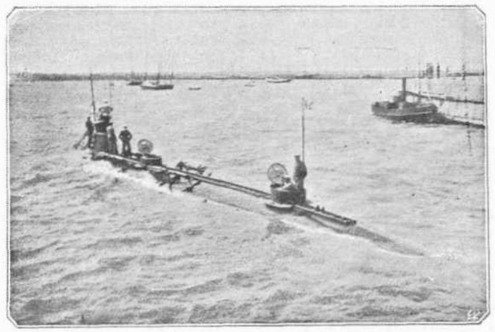

ΤΟ ΚΑΤΑΒΥΘΙΣΘΕΝ ΕΝ ΒΙΖΕΡΤΗ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ "ΛΟΥΤΕΝ,,

ὅταν τὸ βάρος τοῦ σκάφους εἶναι μικρότερον τοῦ βάρους τοῦ ὕδατος ποῦ ἐκτοπίζει. Διὰ νὰ καταδυθῇ λοιπὸν τὸ σκάφος, εἰσῆγον εἰς αὐτὸ δι' ἀντλιῶν ὕδωρ, οὕτω δὲ ὑπερενίκων τὴν ἄντωσιν, δηλαδὴ τὴν δύναμιν, ἥτις ἐνήργει ἐκ τῶν κάτω ἐπὶ τοῦ σκάφους, καὶ τὸ βάρος τοῦ σκάφους καθίστατο μεγαλείτερον τοῦ βάρους τοῦ ὕδατος ποῦ ἐκτοπίζει. Ἀντιθέτως πάλιν, ὅταν ἤθελον νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἐξῆγον τὸ ὕδωρ. Ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὐτὴ δὲν ἔδιδε ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, καθόσον ἄλλως τε τὰ σκάφη ταῦτα ἔδει νὰ ὦσι μικροῦ ἐκτοπίσματος καὶ διὰ τοῦτο ἐστράφησαν κατόπιν εἰς τὸ μεγαλήτερον ἐκτόπισμα καὶ κατεσκεύασαν ὑποβρύχια μὲ θετικὴν πλευστότητα, ὅπως λέγουν. Τὰ σκάφη αὐτὰ διεφύλασσον πάντοτε τὸ βάρος των μικρότερον τοῦ βάρους τοῦ ἐκτοπιζομένου ὕδατος. Δὲν ἐξεμηδένιζον οὕτω ὅπως πρὶν τὴν ἐκ τῶν κάτω ἄντωσιν καθιστῶντες βαρύτερον τὸ σκάφος, τοῦ ὕδατος ὅπερ ἐξετόπιζε. Εἰς τὰ νέα αὐτὰ σκάφη λοιπὸν ἐφίστατο πάντοτε ἡ ἐκ τῶν κάτω ἄντωσις, ὅταν δὲ ἤθελον νὰ καταδυθῶσι μετεχειρίζοντο ὁριζόντια πηδάλια, ἅτινα διευθύνουν τὸ σκάφος πρὸς τὸ βάθος ἢ πρὸς τὰ ἄνω, ἀναλόγως τῆς κλίσεως, ἣν θὰ δώσῃ τις εἰς αὐτά, ἀπαράλλακτα, ὅπως καὶ τὸ κατακόρυφον πηδάλιον ἀναγκάζει τὸ σκάφος νὰ στραφῇ δεξιὰ ἢ ἀριστερά.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς στηρίζεται καὶ ἡ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν πλέουσα καὶ ἐνεργοῦσα τορπίλλη, ἐπὶ ταύτης δὲ στηρίζονται καὶ τὰ νεώτερα ὑποβρύχια, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐφωδιασμένα μὲ δύο ὁριζόντια πηδάλια, ἤτοι ἓν ἐμπρὸς καὶ ἓν ὀπίσω. Σημειωτέον ὅμως ὅτι διὰ νὰ καταδυθῇ τὸ σκάφος πρέπει νὰ κινῆται.

Σήμερον μεθ' ὅλα τὰ σημειωθέντα δυστυχήματα δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι ἀρκετὰ τέλεια τὰ ὑποβρύχια. Τὰ διακρίνουν τώρα εἰς δύο τύπους: Εἰς ἀμυντικὰ ὑποβρύχια ἢ μικρᾶς ἀκτῖνος ἐνεργείας, γαλλιστὶ λεγόμενα, *sous-marins*, καὶ εἰς ἐπιθετικὰ καταδυόμενα ἢ μεγάλης ἀκτῖνος ἐνεργείας, *Submersibles*.

Διὰ τὴν κίνησιν τῶν σκαφῶν τούτων ἐδοκίμασαν διάφορα μέσα, τὰ ἀέρια ἐκρηκτικῶν οὐσιῶν, ὡς ἡ βαμβακοπυρῖτις, διὰ συνεχῶν ἐκρήξεων μικρῶν ποσοτήτων, τὸν ἠλεκτρισμόν, τὴν γκαζολίνην, τὴν βαζελίνην, τὸ πετρέλαιον κ.λ. Ἐπί τινα χρόνον ἐθεωρήθη ὁ ἠλεκτρισμὸς ὡς ἡ καταλληλοτέρα κινητήριος δύναμις, τὰ πρῶτα δὲ ὑποβρύχια ποῦ ἐναυπηγήθησαν ἦσαν ἐφωδιασμένα μὲ συμπυκνωτῆρας ἠλεκτρικοὺς καὶ διὰ τοῦτο ἦσαν ὑποχρεωμένα, ὅταν ἐξηντλοῦντο οὗτοι, νὰ ἐπανέρχωνται εἰς τὰ ὁρμητήριά των διὰ νὰ τοὺς γεμίζουν ἐκ νέου. Εἶναι προφανὲς λοιπὸν ὅτι τὰ διὰ τοιούτου συστήματος κινούμενα δὲν δύνανται νὰ ἀπομακρυνθοῦν πολὺ τοῦ ὁρμητηρίου των. Ἡ ἀπὸ τούτου ἀπόστασις, ἐντὸς τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἓν σκάφος, λέγεται ἀκτὶς ἐνεργείας.

Τὰ καταδυόμενα ὑποβρύχια διαφέρουν οὐσιωδῶς τῶν ἀμυντικῶν ὑποβρυχίων, πλεονεκτοῦν δὲ πολὺ ἐκείνων. Καταδύονται μόνον ὅταν πρόκειται νὰ ἐνεργήσουν, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας δέ,

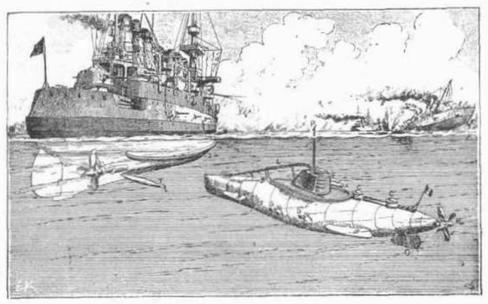

ΠΩΣ ΕΝΕΡΓΕΙ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΥΔΑΤΟΣ ΤΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ

ἔχοντα ταχύτητα ἀρκετήν, δύνανται καὶ ὡς καταδρομικὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἔχουν καὶ ἀκτῖνα ἐνεργείας μεγαλειτέραν καὶ εὐπλοώτερα εἶναι καὶ κατοικήσιμα.

Διὰ νὰ καταδυθῇ ἐν τοιοῦτον σκάφος χρειάζεται ἐλάχιστον χρόνον πέντε ἕως ἓξ λεπτά. Ὅταν πλέῃ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν ἀνανεόνουν τὸν μολυνόμενον ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα διὰ πεπιεσμένου τοιούτου ἐντὸς σιδηρῶν κυλίνδρων καὶ ἐκδιώκουν δι' ἀντλιῶν τὸν μολυνομένον ἢ διὰ χημικῶν μέσων ἐξουδετερώνουν τὰ ἀκατάλληλα διὰ τὴν ζωὴν συστατικὰ τοῦ ἀέρος, ὡς τὸ διοξείδιον τοῦ ἄνθρακος κ.λ.π. Ὅταν πάλιν καταναλωθῇ μεγάλη ποσότης καυσίμου ὕλης καὶ ἐλαττωθῇ σημαντικῶς τὸ βάρος τοῦ σκάφους, τότε συμπληρώνουν αὐτὸ μὲ θαλάσσιον ὕδωρ. Ἐὰν δὲ θέλουν νὰ ἀνέλθῃ ταχύτερον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὸ σκάφος, ἀφίνουν νὰ πέσουν βάρη σιδηρᾶ ἀνηρτημένα κάτωθι τοῦ σκάφους. Ὅταν τὸ καταδυόμενον εἶναι ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης δὲν ὑπερέχει τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον τὸ περισκόπιον, δηλαδὴ ἕνας λεπτὸς σωλήν, ὁ ὁποῖος εἶναι ὡπλισμένος μὲ σύστημα πρισμάτων, οὕτως ὥστε ὁ κυβερνῶν τὸ σκάφος, νὰ δύναται νὰ βλέπῃ τί γίνεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ ἀμέσως ἐξαφανίζεται καὶ αὐτός. Καὶ ἀφοῦ κατοπτεύσῃ ὁ κυβερνήτης καὶ τὸ σκάφος πλησιάσῃ τὸ ἐχθρικὸν θωρηκτόν, ἐκσφενδονίζει τότε τὴν τορπίλλην του κατὰ τῶν ὑφάλων μερῶν. Διὰ νὰ ἐπιτεθῇ ἔχει ὡς ὅπλον τὴν τορπίλλην, διὰ νὰ ἀμυνθῇ καταδύεται. Ἐπειδὴ ὅμως ὑπὸ τὴν θάλασσαν ἔχει μικρὰν ταχύτητα, τὸ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας σκάφος, ὡς μόνον μέσον σωτηρίας, ἔχει τὴν φυγήν. Ὡς ὅπλον ὅμως εἶναι προωρισμένον νὰ ἐμποδίζῃ βομβαρδισμούς, ἀποβάσεις, νὰ λύῃ ἀποκλεισμοὺς καὶ νὰ παρακωλύῃ τὰς διαβάσεις στενῶν εἰς τὸν ἐχθρικὸν στόλον.

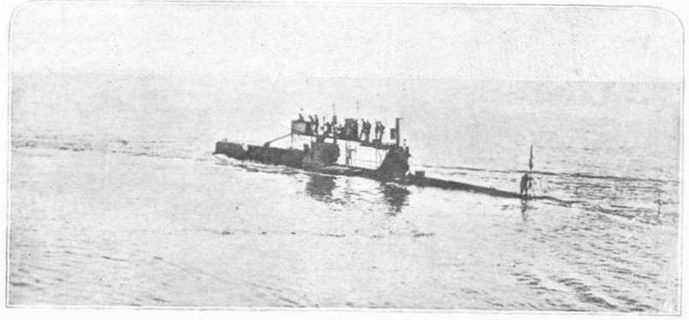

ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ Ζ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ

Πρώτη ἡ Γαλλία ἀπέκτησεν ὑποβρύχια καὶ ὀφείλει ταῦτα εἰς τοὺς Γάλλους ναυπηγοὺς *Zédé*, *Romanzotti*, *Mangas* καὶ *Loubeuf*. Ἡ Ἀγγλία, ἐνῷ κατ' ἀρχὰς δὲν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὸ ὑποβρύχιον, προσεπάθησε κατόπιν παρὰ τῷ ἐν Χάγῃ Συνεδρίῳ τῆς Εἰρήνης νὰ καταδικάσῃ τὴν ἐφαρμογήν του, ἀποτυχοῦσα δὲ ἐναυπήγησεν ἀρκετά. Ὁ Γαλλικὸς στόλος σήμερον ἀριθμεῖ περὶ τὰ 90 τοιαῦτα σκάφη ἀπὸ 30-400 τόννων, μὲ ταχύτητα δὲ 12 καὶ 14 μιλλίων καθ' ὥραν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας καὶ 8 ἕως 9 ὑπ' αὐτήν.

Τοῦ τύπου τούτου τῶν καταδυομένων καταδρομικῶν εἶναι καὶ τὸ νέον σκάφος μας, ὅπερ παρήγγειλε πρό τινος ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἰς τὰ ἐν Γαλλίᾳ ναυπηγεῖα *Creuzot*. Εἶναι δηλαδὴ ἐπιθετικὸν ὑποβρύχιον, μεγάλης ἀκτῖνος ἐνεργείας, τύπου *Loubeuf*, ἀπαράλλακτον μὲ τὸ Γαλλικὸν καταδυόμενον καταδρομικὸν «*Messidor*» οὗ εἴχομεν δημοσιεύσει τὴν εἰκόνα εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχός μας.

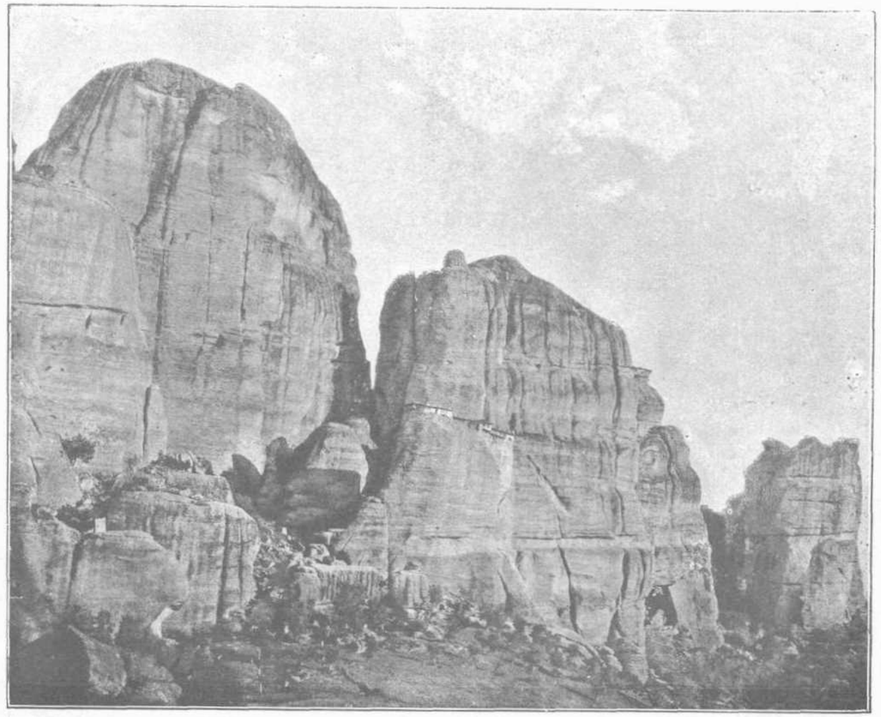

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ — ΜΕΤΕΩΡΑ.— ΜΟΝΗ ΑΚΑΤΟΙΚΗΤΟΣ — ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ,,

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΑΝΤΙΖΗΛΙΑ ΤΗΣ ΝΕΚΡΑΣ

Ὅταν ὁ Λουδοβῖκος Ἄμπρος ἔφθασεν, ἀφήσας τὸ Παρίσι, εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Οὐρκέτ, χανομένην εἰς τὸ βάθος τῆς πολυδένδρου Γασκόνης, ἡ λύπη του μετεβλήθη ταχέως εἰς ἓν εἶδος μυστικῆς ἀνησυχίας ἐμψυχουμένης ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεων.

Κοιμώμενος τώρα ὑπὸ τὴν ὁμίχλην τοῦ ἔαρος ὁ ἰδιοκτήτης τῆς Οὐρκέτ εὑρίσκετο ἐκεῖ, ὅπου εἶχεν ἀνθήση ἡ παιδική του ἡλικία, ἐκεῖ ὅπου πρὸ δύο ἐτῶν εἶχεν ὁδηγήσει τὴν νεαράν του σύζυγον, ὅπου εἶχεν ἐπανέλθη μετ' αὐτῆς κατὰ τὸν τελευταῖον Σεπτέμβριον, πάντοτε περισσότερον ἐραστὴς παρὰ σύζυγος. Τὴν φορὰν ταύτην ἤρχετο ἐκεῖ μόνος· τὸ Παρίσι ἐκράτει τὴν ἀποθανοῦσαν...

Ἀλλ' ἡ ἀποθανοῦσα εἶχε πολὺ δώσει ἀπὸ τὸν ἑαυτόν της εἰς τὴν νυμφικὴν ἐκείνην κατοικίαν. Ἡ ὀμπρέλα καὶ τὸ ψάθινο καπέλλο της, συρμὸς τοῦ παρελθόντος θέρους, τὴν ἀνέμενον. Εἰς τὰ βαθέα ἑρμάρια τὴν ἀνέμενον ἐνδύματα βρεγμένα ἀκόμη ἀπὸ τὴν μυρωδιά της.

Ἓν βιβλίον ἔκειτο ἐπὶ τῆς τραπέζης φέρον εἰς τὸ μέσον σημειωμένον τὸ ὄνομά της. Μία ἀνθοδέσμη, κρεμασμένη ὑπὸ τῆς ἰδίας εἰς τὸ ἄκρον ἑνὸς παραθύρου, ἐξηραίνετο ἐκεῖ. Δὲν ἐτόλμα κανεὶς ν' ἀνοίξῃ τὸ παράθυρον ἐκ φόβου μὴ ἡ ἀνθοδέσμη ἔπιπτε εἰς κόνιν.

Ὁ Λουδοβῖκος ἐξεπλάγη διότι ὅλαι ἐκεῖναι αἱ εἰκόνες, μιᾶς ζωῆς ἐξαφανισθείσης πλέον, δὲν τοῦ ἐπλήγωσαν σκληρῶς τὴν καρδίαν, ὡς τοῦ τὴν εἶχον πληγώσει ἄλλαι κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἀπὸ τὸ Παρίσι, ὅπου ἡ Λουΐζέττα εἶχεν ἀποθάνη. Τοὐναντίον μάλιστα, πᾶν ὅ,τι ἐκ τῆς Λουΐζέττας ἔμενεν εἰς τὴν Οὐρκέτ, διετήρει τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕπνου μᾶλλον παρὰ τοῦ θανάτου. Ἡ Λουΐζέττα ἐδῶ ἐφαίνετο ζῶσα, μόνον ἀπουσίαζεν, καὶ πᾶν ὅ,τι εἶχε θίξει πρὸ ὀλίγου, ἐκοιμᾶτο κατὰ τὴν ἀπουσίαν της.

Θὰ ἐπανήρχετο μίαν ἡμέραν καὶ τὸ πᾶν θ' ἀνέζη...

Θὰ ἐπανέλθη... Ὁ Λουδοβῖκος ὑφίστατο τὴν κρίσιν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ τοὺς πολὺ σκληροὺς χωρισμούς. Διὰ νὰ ἐπανίδῃ τὴν σύζυγόν του, ἔστω ἐν ὀνείρῳ, ἔστω ἐν φαντασμαγορίᾳ, ἔστω ἐν παραφροσύνῃ, εἶχεν ἀφιερώσει ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς του, αἱ ὁποῖαι τῷ ὑπελείποντο.

Προσεπάθει τὴν ἑσπέραν νὰ παρασκευάσῃ αὐτὸ τὸ ὄνειρον ἀναπολῶν τὸ ἦθος, τὴν ἐνδυμασίαν, τοὺς τρόπους τῆς Λουΐζέττας.

Φεῦ! Ὁ ὕπνος δὲν ἔφερε τὴν τόσον προσφιλῆ ἐκείνην εἰκόνα. Ὠνειρεύετο ὅτι ἐπλανᾶτο μέσα εἰς ἓν Νεκροταφεῖον, ὁμιλῶν μετ' ἀνθρώπων μαυροενδεδυμένων... ὅτι συνέτασσε τὰς ἀπαντήσεις εἰς συλλυπητηρίους ἐπιστολὰς τῶν φίλων του... πλὴν τὸ φάσμα τῆς Λουΐζέττας ἔφευγε μετὰ πείσματος τὰ θλιβερὰ ἐκεῖνα ὄνειρα.

«Δὲν ὑπάρχει, ἐσκέπτετο ὁ Λουδοβῖκος, κανὲν μέσον νὰ τὸ προκαλέσῃ, ἡ δὲ Ἐπιστήμη, ἡ ὁποία ἐνσταλάζει τὸν ὕπνον εἰς μίαν οὐγγίαν κόνεως, παρασκευάζουσα δηλητήρια, δὲν ἔμαθε νὰ διεγείρῃ εἰκόνας ἑνὸς πλαστοῦ ὕπνου;» Τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀπηύθυνε εἰς τὸν μόνον ἐξοχικὸν γείτονα τὸν ὁποῖον συνήντα εἰς τὸ ἀπομονωτήριόν του.

Ἦτο οὗτος παλαιὸς ἰατρὸς μὴ ἐξασκῶν πλέον τὸ ἐπάγγελμά του, κατοικῶν ὀλίγον μακρὰν τῆς Οὐρκέτ.

Χῆρος καὶ αὐτὸς ἀπὸ πολλοῦ, ὁ ἰατρὸς Σεζιούρ, ἔζη μόνος μετὰ τῆς θυγατρός του Μάρθας, ὡραίας καὶ φρονίμου κόρης ἐχούσης τὸ ἦθος πλῆρες μεγαλείου, τοὺς ὀφθαλμοὺς καταμέλανας καὶ ἡ ὁποία παρὰ τὰ εἰκοσιεπτά της ἔτη δὲν ἐφαίνετο ἐπιθυμοῦσα τὸν γάμον.

Νοήμων, ἥσυχος, ὁ ἰατρὸς τῆς ἐξοχῆς κατηνάλισκε τὴν ζωήν του εἰς στείρας σπουδάς, ἀνακαλύπτων μετὰ κόπου, ὅ,τι ἄλλοι ἄγνωστοί του πολὺ πρὸ αὐτοῦ ἐγνώριζον.

— Φίλε μου, ἀπεκρίθη εἰς τὴν ἐρώτησιν τὴν διατυπωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Λουδοβίκου, μὴ ἀποβλέπετε καθόλου εἰς τὴν ἐλπίδα ἑνὸς ὀνείρου. Ἐγνώρισα τὴν ἐλπίδα ταύτην τὴν δελεαστικήν, ὅταν, ὅπως σεῖς, ἔχασα τὴν σύζυγόν μου, τὴν ὁποίαν τόσον ἐλάτρευα... Ἀλλὰ δὲν εἶδον ποτὲ τὴν ἀποθανοῦσαν... Ποτέ. Ἀκούετε; Καὶ ἂν εἶσθε ἕνας ἄνθρωπος, καθὼς τὸ πιστεύω, ἰσόρροπος, ἕνας νοῦς ὑγιής, δὲν θὰ ἐπανίδετε ποτὲ τὴν σύζυγόν σας... Πιστεύσατέ με... εἶναι καλλίτερα ἔτσι. Ἂς ἀφήσωμεν, καθὼς λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, τοὺς νεκροὺς νὰ μεριμνῶσι περὶ τῶν ἑαυτῶν νεκρῶν. Ἂς μὴ ζῶμεν ἐν διαφωνίᾳ πρὸς τὴν Φύσιν. Αἱ ἀναμνήσεις διαλύονται, ὁ χρόνος ἐξαφανίζει τὰς εἰκόνας. Ἐγὼ ἔζησα διὰ τὴν κόρην μου καὶ τὰς ταπεινάς μου ἀσχολίας. Σεῖς δὲν εἶσθε ἀκόμη τριάκοντα ἐτῶν· θὰ ξανανυμφευθῆτε...

— Ποτέ! ἀπήντησε ζωηρῶς ὁ Λουδοβῖκος.

Οἱ ὀφθαλμοί του συνήντησαν τὰ ρεμβώδη βλέμματα τῆς Μάρθας Σεζιούρ. «Ἡ κόρη αὐτὴ εἶναι ὡραία καὶ σώφρων, ἐσκέφθη. Μία ἐνδόμυχος φωνὴ μοῦ λέγει ὅτι δὲν τῆς εἶμαι καθόλου δυσάρεστος καὶ ὅτι ἡ λύπη μου τὴν ἐνδιαφέρει... Ἀλλὰ τὸ πᾶν ἐν ἐμοὶ ἐπανίσταται ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι θὰ τὴν εἰσαγάγω εἰς τὴν κλίνην ὅπου ἐκοιμᾶτο ἄλλοτε ἡ Λουΐζέττα· εἰς τὴν καρδίαν μου».

Ἐξηκολούθησε τὴν ἄεργον καὶ θλιβερὰν ζωήν του βουτηγμένην εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἀποθανούσης. Δὲν ᾐσθάνετο διόλου ἀδημονίαν, ἂν καὶ δὲν ἐπεδίδετο εἰς καμμίαν ἐργασίαν. Ἐσκέπετο βραδέως καὶ μετὰ συνειδήσεως θλιβερὰ ἀντικείμενα. Αἱ ἡμέραι του δὲν διέφερον διόλου ἀπὸ τὰς νύκτας. Ἡ νυκτερινὴ νάρκη ἦτο βαθυτέρα καὶ ὀλιγώτερον ἑκουσία. Ἰδοὺ τὸ πᾶν. Ἐν τούτοις ἐξησθένει ὁσημέραι καὶ ὑπολογίζων ἐπὶ τούτου ἤλπιζε τὸν θάνατον. «Ἐὰν ἠδυνάμην νὰ ὑπάγω ἔτσι, ἐσκέπτετο, ἀπὸ μίαν βραδεῖαν φθίσιν, ἐξ αἰτίας ἐκείνης».

Μίαν ἡμέραν, ἐνῷ ἐπέστρεφεν εἰς τὸ δωμάτιόν του διὰ νὰ κοιμηθῇ, καθ' ἣν στιγμὴν ἤνοιγε τὴν θύραν κρατῶν μίαν λάμπαν εἰς τὸ χέρι του, παρετήρησε καθαρῶς εἰς τὸν μεγάλον καθρέπτην, τὸν πλησίον τοῦ παραθύρου, τὴν εἰκόνα τῆς συζύγου του. Μάλιστα. Ἐπὶ ἓν δευτερόλεπτον ἡ Λουΐζέττα ἦτο ἐκεῖ. Εἰς τὴν κηλῖδα ἐκείνην τὴν λαμπρὰν καὶ συγκεχυμένην συγχρόνως, τὴν ὁποίαν σχηματίζει ὁ καθρέπτης εἰς τὴν σκιάν.

Ἡ Λουΐζέττα, ὅπως τὴν εἶχεν ἴδει κατὰ τὸ τελευταῖον ἔαρ, μὲ ἔνδυμα ἐξ ἐλαφροῦ ἐριούχου... ἐριούχου λευκοῦ... ἕνα δευτερόλεπτον... καὶ ἡ εἰκὼν ἐξηφανίσθη. Ὁ καθρέπτης, τὸν ὁποῖον ἐπλησίασεν, δὲν ἔκαμε ἢ τὴν ἀνάκλασιν τοῦ ἰδίου προσώπου. Ἡ ὀπτασία δὲν τοῦ ἔκαμε καμμίαν φρίκην, ἀπ' ἐναντίας ἔγεινε γαλήνιος καὶ ἦτο ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ φαντάσματος συναινοῦντος νὰ ἐμφανίζεται.

Τῆς ὡμίλησε καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ μὴ τὸν ἐγκαταλείψῃ πλέον... Κατεκλίθη καὶ ἐκοιμήθη βαθέως. Διὰ πρώτην φορὰν μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του εἰς τὴν Οὐρκέτ δὲν ἀνεπόλησε κανὲν ἐκ τῶν ὀνείρων του.

Ὅλη ἡ ἡμέρα τῆς ἑπομένης ἔρρευσε μὲ τὸν ἀνήσυχον πόθον τῆς ἑσπέρας. Θὰ ἐπανέβλεπε τὴν Λουΐζέτταν;

Εἶχε τὴν προαίσθησιν ὅτι θὰ τὴν ἐπανέβλεπε. Ἀνέβη εἰς τὸ δωμάτιον ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν ὥραν τῆς προηγουμένης. Προσεπάθησε νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν μὲ τὴν αὐτὴν κίνησιν κρατῶν τὴν λάμπαν μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον... Ἡ λάμψις ἡ ὁποία ἐπέρασε εἰς τὸν καθρέπτην ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴν θύραν ὠλίσθησεν ἐπὶ τοῦ καθρέπτου καὶ ἐπρόβαλεν, ὡς τὴν προηγουμένην, τὴν ὄψιν, εὐθὺς ἐξαφανισθεῖσαν, τῆς προσφιλοῦς λευκῆς ἐσθῆτος καὶ τῆς μειδιώσης μορφῆς τῆς Λουΐζέττας.

Ἔκτοτε ἡ ζωὴ τοῦ Λουδοβίκου Ἄμπρος συνεκεντρώθη εἰς τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῆς εὐτυχίας, τὴν ὁποίαν τῷ παρεῖχε καθ' ἑκάστην ἑσπέραν τὸ εὔσπλαγχνον πεπρωμένον. Ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν τῷ ἦτο ἀφόρητος. Ἦτο ἐραστής, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ συνάντησις εἶχεν ὁρισθῆ τὴν ὥραν ἐκείνην τῆς νυκτός. Ἡ προσδοκία τοῦ ἀπεξήραινε τὴν ζωήν.

Τὸ ἔαρ ἐπλησίαζε καὶ μετ' αὐτοῦ αἱ μεγάλαι ἐργασίαι τῆς ἐξοχῆς ἀνενεοῦντο. Ἐπεδόθη δραστηρίως εἰς τοὺς ἀγρούς του. Ἐπεσκέφθη συχνότερα τοὺς γείτονάς του, τὸν ἰατρὸν καὶ τὴν Μάρθαν καὶ τοὺς ἐδέχθη εἰς τὴν Οὐρκέτ. Ἀλλ' ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα τῆς ζωῆς ἡ ψυχή του ἀπουσίαζεν.

Ἔζη διὰ τὴν ἄρρητον στιγμήν, καθ' ἣν καθ' ἑκάστην ἑσπέραν, εἰς τὸν καθρέπτην, αἰφνιδίως φωτιζόμενον, τῷ ἐμειδία ἡ εἰκὼν τῆς ἀποθανούσης.

Ἦλθε τὸ ἔαρ. Νύκτες δροσεραί, ἡμέραι ὑγραί, αἰφνίδιαι βροχαὶ ἔδιδον τὴν νεότητα εἰς τὴν ἀναζωογονουμένην γῆν. Ἕνας μοναδικὸς πόθος ἐβασάνιζε τὸν Λουδοβῖκον. Ἤρχισε μετὰ πάθους νὰ ἐπιθυμῇ τὸ φάσμα, τοῦ ὁποίου μέχρι τότε ἡ φευγαλέα ἐμφάνισις ἱκανοποίει τὰς ἀνάγκας τῆς τρυφερότητος. Παρεκάλει τὴν ἀποθανοῦσαν ὡς μίαν Ἁγίαν, ὡς μίαν Παναγίαν. Τῆς ἐζήτησε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ βασίλεια τὰ ὑπερκόσμια, ὁπόθεν τῷ ἐμειδία καὶ νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ ἔστω ἐν ὀνείρῳ, νὰ τὸν ψαύσῃ, νὰ ἀφήσῃ νὰ τὴν ἐγγίσῃ. Καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν φορὰν τὰ ὄνειρά του ὑπῆρξαν στεῖρα. Ἡ Λουΐζέττα δὲν ἔδιδε οὐδὲ ἐν ὀνείρῳ τὸ ζητούμενον φίλημα. Ἀλλ' ἐξηκολούθει νὰ ἐμφανίζεται καθ' ἑκάστην ἑσπέραν δίδουσα ζωὴν διὰ μίαν στιγμὴν εἰς τὴν ψυχρὰν ὕελον τοῦ καθρέπτου. Ὁ ἐρημίτης τῆς Οὐρκέτ ὠχρίασεν, ἐξησθένησεν, ἐχάνετο.

Ὁ γείτων του Σεζιοὺρ τὸν ἐπέπληττεν.

— Εἶσθε τρελλὸς νὰ τρέμητε τόσον τὴν θλῖψιν σας! Ποίαν ζωὴν διάγετε εἰς τοιαύτην ἡλικίαν; Παρασκευάζετε εἰς τὸν ἑαυτόν σας μίαν νευρικὴν ἀσθένειαν... Φύγετε ἀπ' ἐδῶ... Φύγετε ταχέως, κάμετε ταξείδια.

Ὁ Λουδοβῖκος ἐκίνησε τὴν κεφαλήν.

— Ὄχι· εἶμαι καλὰ ἐδῶ...

Ἀλλ' ᾐσθάνετο ὅτι ὁ Σεζιοὺρ εἶχε δίκαιον. Νὰ ζῇ μὲ τὸν πόθον μιᾶς εἰκόνος θὰ παρεφρόνει σιγὰ σιγά. Θὰ ἀπέθνησκε ἀπὸ τὸν πόθον ἐκεῖνον βραδέως.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, μίαν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἰατρὸς καὶ ἡ κόρη του εἶχον γευματίσει εἰς τὴν Οὐρκέτ, ὁ Λουδοβῖκος τοὺς ὡδήγησεν εἰς τὴν θύραν, ὅτε ἡ Μάρθα παρετήρησε ὅτι εἶχε ξεχάσῃ εἰς τὴν αἴθουσαν τὴν μπελερίναν της, μὲ τὴν ὁποίαν ἐκάλυπτε τοὺς ὤμους της κατὰ τὰς διαπεραστικὰς ἑσπέρας τοῦ ἔαρος.

Ὁ Λουδοβῖκος ἔτρεξε νὰ τὴν ζητήσῃ. ἐπειδὴ ἐβράδυνεν ὀλίγον, ἡ Μάρθα ἀνέβη, ἐνῷ ὁ πατήρ της ἤναπτεν ἓν σιγάρον. Ἐπί τινας στιγμὰς ἡ μπελερίνα δὲν εὑρίσκετο. Ἔπειτα ὁ Λουδοβῖκος τὴν εἶδεν· εἶχεν ὀλισθήσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὄπισθεν μιᾶς καθέκλας. Τὴν ἔτεινε πρὸς τὴν Μάρθαν...

Τότε;...

Μία δύναμις, ξένη πρὸς αὐτούς, τοὺς ἔρριψεν ἑκουσίως τὸν ἕνα εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ ἄλλου. Τὰ χείλη των συνηνώθησαν χωρὶς νὰ προφέρωσι μίαν λέξιν... καὶ τὸ φίλημά των παρετείνετο. Εἶχαν λησμονήσει τὸ πᾶν. Ὅτε ἕνας κρότος ἰδιόρρυθμος ὁμοιάζων πρὸς ὀλίσθημα δακτύλου φέροντος δακτύλιον ἐπὶ κρυστάλλου τοὺς ἐχώρισε.

— Τί εἶναι αὐτὸς ὁ κρότος; ἐψιθύρισεν ἡ Μάρθα.

Ἡ φωνὴ τοῦ ἰατροῦ τοὺς ἐκάλει.

Ἐπανῆλθον. Ἡ Μάρθα ἔκρυψε τὸ ἐρύθημα τοῦ προσώπου εἰς τὴν δαντέλλαν τοῦ ἐπωμίου της. Ὁ Σεζιοὺρ ἔσφιξε τὴν χεῖρα τοῦ φιλοξενήσαντος. Ἀνεχώρησαν.

Μόνος ὁ Λουδοβῖκος ἐκλείδωσε τὴν θύραν ὄπισθέν των. Ἡ ὥρα ἐπλησίαζε, καθ' ἣν συνήθιζε νὰ ἀναβαίνῃ εἰς τὸ δωμάτιόν του διὰ τὸ μυστηριῶδες rendez-vous.

Ἀνέμεινε τὴν ὥραν ἐκείνην τεταραγμένος καὶ ἀνήσυχος, καθήμενος ἀπέναντι τῆς λάμπας του.

«Ἡ Λουΐζέττα δὲν θὰ ἔλθῃ αὐτὴν τὴν ἑσπέραν· ἐσκέπτετο ... Τὴν ἐπρόδωσα! Ἄχ! Γιατί νὰ τὸ κάμω!»

Ἀνέβη βραδέως μὲ τὰς συνήθεις κινήσεις, τὰς ὁποίας ἐξετέλει ὡς ἱεροτελεστίαν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον... Τὸ φῶς τῆς λάμπας ἔπαιζε ἐπὶ τοῦ καθρέπτου κενοῦ.

Ἦτο λοιπὸν ἀληθές;...

Ἡ Λουΐζέττα εἶχε φύγει.

Ἐπλησίασε τὸν καθρέπτην. Ἡ ἰδία του εἰκὼν ἐνεφανίσθη, ραγισμένη εἰς δύο, σὰν ἀπὸ κάποια θυμωμένην νεράϊδα.

Καθ' ὅλον του τὸ πλάτος ἕνα λεπτὸν ράγισμα ἐχώριζε τὸ κρύσταλλον.

MARCEL PRÉVOST

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ

Ὑπενθυμίζομεν καὶ πάλιν εἰς τοὺς κ.κ. συνδρομητὰς τοῦ Περιοδικοῦ ὅτι μὲ τὸ ὑπ' ἀρ. 72 τεῦχος τοῦ Ὀκτωβρίου ἔληξε τὸ 6ον ἐκδοτικὸν ἔτος τῆς «Εἰκονογραφημένης» καὶ ὅτι μὲ τὸ ἀνὰ χεῖρας 73ον τεῦχος τοῦ Νοεμβρίου 1910 ἤρχισε τὸ 7ον. Συνεπῶς παρακαλοῦμεν θερμῶς, τοὺς μὲν μὴ ἐπιθυμοῦντας νὰ ἀνανεώσωσι τὴν ἐγγραφήν των διὰ τὸ ἐρχόμενον 7ον ἐκδοτικὸν ἔτος, νὰ μᾶς εἰδοποιήσωσιν ἐγκαίρως καὶ τὸ πολὺ μέχρι τῆς 15ης Ἰανουαρίου, τοὺς δὲ λοιποὺς συνδρομητάς μας νὰ εὐαρεστηθῶσι νὰ μᾶς ἐμβάσωσι τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς αὐτῶν.

ΤΑ ΝΕΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ.—Ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου τὰ γραφεῖα τῆς «Εἰκονογραφημένης» μετεφέρθησαν εἰς τὸ ἰσόγαιον τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου ὑπ' ἀρ. 16 μεγάρου τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ Στρατοῦ, ἔναντι τῆς Βουλῆς, ὅπου τὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος «Ἀθῆναι».

Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΟΛΥΠΗ

Εἰς τὰ βιβλία ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀρυόμεθα τὰ ἐν τῷ ὑπὸ τὸν τίτλον 1862-1863 ἄρθρῳ μας εὑρίσκομεν ἄπειρα χαριτωμένα ἀνέκδοτα τῶν πρώτων Βασιλέων, ἐξ ὧν ἓν παραθέτομεν ὧδε:

Κάποτε ἡ Βασίλισσα Ἀμαλία, ἥτις συχνὰ εἰσήρχετο διὰ μικρᾶς τινος θύρας τοῦ Βασιλικοῦ Κήπου εἰς τὸν συνεχόμενον κῆπον τοῦ βοτανολόγου Ὀρφανίδου, ἐπειδὴ τὸν εἶχε δυσαρεστήσει κατά τινα ἀνακτορικὸν χορόν, ἐσκέφθη νὰ τὸν ἐξευμενίσῃ ἐπισκεπτομένη καὶ πάλιν τὸν κῆπόν του. Πράγματι ἤνοιξε τὴν μικρὰν θύραν καὶ διωλίσθησεν εἰς τὸν κῆπον τοῦ ἐπιστήμονος. Ἡ Ἀμαλία εἶχε κατάκαρδα λυπηθεῖ καὶ μετενόησε διότι ἐστερήθη τῆς φιλίας του. Χωρὶς λοιπὸν νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ εὑρέθη πλησίον τοῦ σοφοῦ, ὅστις ἀφελέστατα τυλιγμένος εἰς τὴν ρόμπαν του περιειργάζετο ἕνα νέον ἄνθος, ὅπερ εἶχε φέρει πρό τινος ἐξ Εὐρώπης. Μόλις ἐπρόφθασεν ὁ Ὀρφανίδης νὰ ἐγερθῇ καὶ νὰ σταθῇ εὐλαβῶς.

— Νέον ἄνθος εἶναι αὐτό; ἠρώτησεν ἡ Βασίλισσα θαυμάζουσα αὐτό.

— Μάλιστα Μεγαλειοτάτη· ἀπήντησεν ἐκεῖνος.

— Καὶ πῶς ὀνομάζεται; ἠρώτησε πάλιν ἡ Ἀμαλία.

— Εἶναι τολύπη, εἶπεν ἐκεῖνος, ἡ ὁποία δὲν ἔχει ὄνομα ἕως τώρα. Νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ ἡ Μεγαλειότης σας νὰ τὴν ὀνομάσω «Τολύπην Ἀμαλίαν».

Καὶ ὠνομάσθη ἔκτοτε οὕτω τὸ ἄνθος ἐκεῖνο, ὅπερ ἐχρησίμευσεν ἐν ταυτῷ εἰς τὸ νὰ ἀποκατασταθῶσι φιλικαὶ σχέσεις μεταξὺ τῆς Βασιλίσσης καὶ τοῦ βοτανολόγου.

Ο ΝΕΟΣ ΝΟΜΑΡΧΗΣ

Μία ἀπὸ τὰς πολλὰς ἐπιτυχίας τῆς νέας κυβερνήσεως εἶναι καὶ ὁ διορισμὸς τοῦ νέου νομάρχου Ἀττικοβοιωτίας. Ἀληθῶς τὰ προσόντα, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὰ χαρίσματα τὰ φυσικὰ τοῦ κ. Κ. Παπαμιχαλοπούλου, ἀνέδειξαν αὐτόν, ὅπου καὶ ἂν ἐκλήθη, εἴτε εἰς ὑπουργείαν, εἴτε εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ βουλευτοῦ, εἴτε εἰς προεδρείας σωματείων ἢ ἄλλας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας. Ἄμετροι δὲ αἱ τοιαῦται ὑπηρεσίαι του καὶ ἰδίᾳ αἱ ἀποστολαί του πρὸς ἐξυπηρέτησιν πολυειδῆ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων.

Κ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Ὁ νέος Νομάρχης Ἀττικοβοιωτίας.

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» σεμνύνεται διότι φίλος της τοιαύτην ἀξίαν κεκτημένος ἐκλήθη ἐν ἡμέραις ἀνορθώσεως νὰ διοικήσῃ τὸν πρῶτον νομὸν τοῦ Κράτους καὶ συγχαίρει, ὄχι αὐτόν, ἀλλὰ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν κ. Ἐμ. Ρέπουλην, τὸν ἐκ τῶν σπανίων φίλων της καὶ ἐπίλεκτον συνεργάτην της, διὰ τὴν ζηλευτὴν ἐκλογὴν τοῦ προσώπου.

ΜΕ ΕΥΧΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΗ

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» χαρούμενη ἀναγγέλλει τοὺς γάμους τῆς Δος Τίκας Γρηγοριάδου, κόρης χαριτωμένης τοῦ ἐγκρίτου ὁμογενοῦς τῆς Δράμας καὶ συμπαθοῦς φίλου μας κ. Βασ. Γρηγοριάδου, τοῦ γνωστοῦ καπνεμπόρου, μετὰ τοῦ διακεκριμένου ἐπιστήμονος τῆς αὐτῆς πόλεως κ. Δημ. Βάντση, φίλου μας ἀγαπημένου. Τὸ συμπαθὲς ζεῦγος τὸ ραίνομεν μὲ εὐχὰς ὁλοθέρμους καὶ ἄνθη ὁλόδροσα.

ΔΗΜ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

ΔΗΜΟΣ ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ
Βουλευτὴς Ψαρῶν

Συνεχίζων τὸ μακρὸν πολιτικὸν στάδιον τῆς οἰκογενείας του ὁ ἡμέτερος Διευθυντής, ἀφοῦ ἀπέτυχε μόλις διὰ τέσσαρας ψήφους κατὰ τὰς προηγουμένας ἐκλογὰς τῆς 8 Αὐγούστου, τοῦθ' ὅπερ ὠφείλετο εἰς φαῦλον τέχνασμα, ἐξετέθη καὶ πάλιν κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 28 Νοεμβρίου εἰς τὰ Ψαρά, τὴν ἰδιαιτέραν του πατρίδα, ἥτις τὴν φορὰν ταύτην τὸν ἀνέδειξεν ἀντιπρόσωπόν της διὰ τὸ Ἐθνικὸν Συνέδριον διὰ ψήφων 248 κατὰ 158, ἐπὶ 407 ψηφοφορησάντων. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς του ταύτης, δηλαδὴ ἡ διαφορὰ 90 ψήφων μεταξὺ τοῦ «Ναὶ» καὶ τοῦ «Ὄχι» ἦτο ἕνας θρίαμβος ἀληθινὸς διὰ τὴν ἱστορικὴν αὐτὴν οἰκογένειαν, ἥτις πολιτεύεται εἰς τὰ Ψαρὰ ἀπὸ τοῦ 1650, ὅτε ἀκόμη ἡ δοξασμένη νῆσος ἐλευθέρα οὖσα εἶχεν ἰδίαν Βουλήν.

Πράγματι πρὸ τοῦ Ἀγῶνος εὑρίσκονται Βρατσάνοι μέλη τῆς Βουλῆς τῶν Ψαρῶν, ἥτις δὲν ἦτο τίποτε ἄλλο παρὰ εἶδος Κυβερνήσεως τῆς νήσου, κατὰ τὴν ἔναρξιν δὲ τοῦ Ἀγῶνος τῆς Βουλῆς τῶν Ψαρῶν προήδρευεν ὁ Δημήτριος Βρατσάνος, ὅστις κατόπιν ἀπώλεσε λόγῳ γήρατος τὴν ὅρασιν. Αὐτὸς καὶ ὁ υἱός του Ἀντώνιος, ὁ θέσας τὸ πῦρ εἰς τὴν πυριτιδαποθήκην τοῦ Κάστρου, εὗρον ἔνδοξον θάνατον ἐπάνω εἰς τὴν ράχιν ποὺ ἐξύμνησεν ὁ Σολωμός.

Ἔκτοτε πολιτεύεται διαρκῶς ἡ οἰκογένεια Βρατσάνου, μέχρις ἐσχάτων, ὅτε διὰ τοῦ τελευταίου περὶ ἀξιωματικῶν νόμου, ἀπέσχεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἡμετέρου Διευθυντοῦ κ. Ἰω. Βρατσάνος, Ἀντιπλοίαρχος τοῦ Πολεμικοῦ, ὅστις εἶχε συγκεντρώσει ἰσχυρὸν κόμμα περὶ ἑαυτόν. Διὰ τὸν ὡς ἄνω λόγον ἀπεδύθη εἰς τὴν κονίστραν ὁ ἡμέτερος Διευθυντὴς κ. Δ. Βρατσάνος, ὅστις εἰς τοὺς ἄλλους τίτλους του, τοῦ Ἀρχαίου Δημοσιογράφου, τοῦ Προέδρου τῆς Ἀλληλοβοηθητικῆς Ἀδελφότητος τῶν Τυπογράφων, τοῦ Διοικοῦντος Συμβούλου τῆς Ἑταιρίας Γραμμάτων, τοῦ Ἐπιτίμου Προέδρου τῆς Φιλαρμονικῆς Ἀθηνῶν, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς «Εἰκονογραφημένης» προσθέτει νῦν καὶ τὸν τοῦ Ἀντιπροσώπου τῆς ἡρωϊκῆς Πατρίδος του.

Μὲ πλήρη συνείδησιν τῶν ὑποχρεώσεων καὶ τῆς εὐθύνης, ἣν ἀναλαμβάνει ὁ ἡμέτερος Διευθυντής, εἰσέρχεται εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας, ἐμφορούμενος ἀπὸ τὸν πόθον καὶ ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως νὰ φανῇ χρήσιμος εἰς τὸν τόπον καὶ τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα του νὰ ὠφελήσῃ.

ΜΙΑ ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

Σοφὸς πρεσβύτης, σεβάσμιος, φιλόπονος ἐργάτης, ἐμβριθὴς μελετητής, συνεπλήρωσε μίαν εἰκοσιπενταετίαν ἐργασίας ἀτρήτου, εὐσυνειδήτου, θετικῆς, ἀληθοῦς ὑπηρεσίας πρὸς τὸν τόπον. Μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Ὀκτωβρίου ἑώρτασε τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα του ὁ σεβαστὸς φίλος μας καὶ πολύτιμος συνεργάτης μας κ. Κων. Ζησίου, καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας, βυζαντινολόγος δεινός, ἐκ τῶν σκαπανέων ἐκείνων, οἵτινες προσπαθοῦν νὰ μᾶς ἀποκαλύψουν τὸ μεγαλεῖον τῆς περιφήμου Ἑλληνικῆς ἐποχῆς τοῦ Βυζαντίου, τὴν ὁποίαν οἱ καλοθεληταί μας μὲ κάθε τρόπον ἠθέλησαν νὰ ἀμαυρώσουν, κατ' ἐξοχὴν αὐτὸς σκαπανεὺς ἐργασθεὶς καὶ μὲ τὴν σκαπάνην— κατὰ κυριολεξίαν — εἰς τὸν Μιστρᾶν. Δὲν θὰ ἐλησμόνησαν βέβαια οἱ παλαιοὶ συνδρομηταὶ τῆς «Εἰκονογραφημένης» τὰς ὡραίας του περιγραφὰς περὶ τῶν ἐν

ΚΩΝΣΤ. ΖΗΣΙΟΥ
Καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας.

Μιστρᾷ ἀνασκαφῶν. Ἡ ἐργασία τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἕως τώρα εἶναι ἀληθινὸς θησαυρὸς καὶ ὡς τοιαύτη ἐξετιμήθη ὑπὸ τῶν συρρευσάντων εἰς τὴν ἐν τῇ ἑταιρίᾳ τῶν «Φίλων τοῦ Λαοῦ», ὅπου ἀπὸ ἐτῶν διδάσκει καὶ φωτίζει τὰς λαϊκὰς τάξεις καὶ τὰς μυεῖ εἰς τὴν γνῶσιν τῆς εὐκλείας μας,

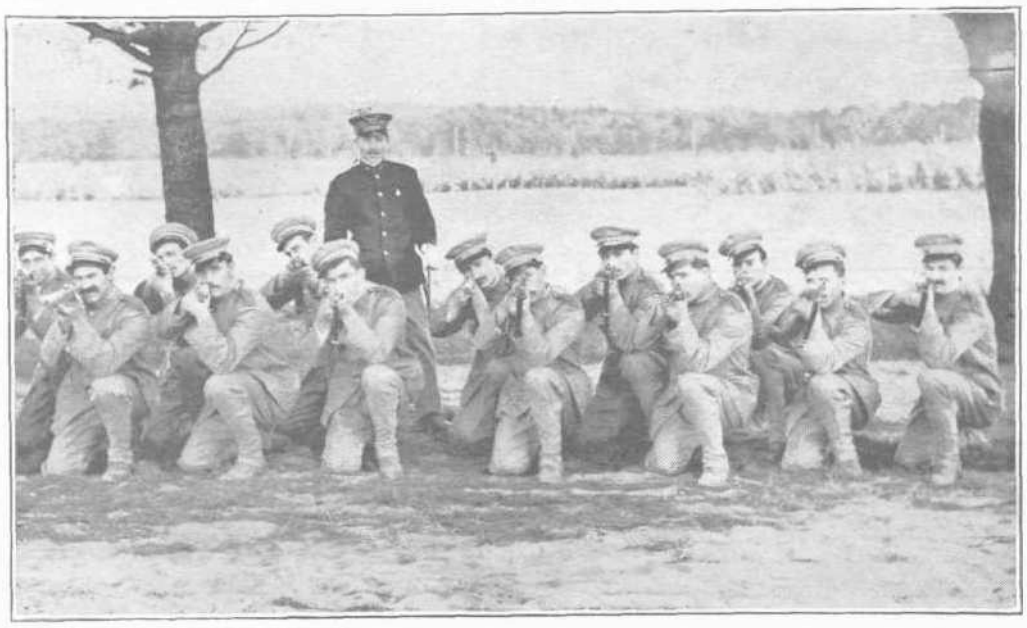

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΟΥ ΛΟΧΟΥ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

σεμνὴν τελετήν. Ἡ «Εἰκονογραφημένη» συγχαίρουσα τὸν ἀκαταπόνητον καὶ σοφὸν συνεργάτην της τῷ ἀπευθύνει θερμοτάτας εὐχάς.

ΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΟΙ ΛΟΧΟΙ

Δὲν ἔφθανεν ἡ ἀγάπη τῶν ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενῶν, τὴν ὁποίαν μὲ κάθε τρόπον προσπαθοῦν νὰ διατρανώσουν πρὸς τὴν μεγάλην Πατρίδα. Τώρα μᾶς δίδουν καὶ ἄλλο ἕνα δεῖγμα διὰ νὰ πείσουν ὅτι ὅσα μίλλια καὶ ἂν εἶναι μακράν, ὅσα ἔτη καὶ ἂν παρῆλθον δὲν τὴν ἐλησμόνησαν. Πράγματι, εἶναι τώρα ἀρκετὸς καιρός, ποὺ προβλέποντες σύρραξιν τῆς χώρας μας, ἐσκέφθησαν νὰ μᾶς βοηθήσουν μὲ τὰ κορμιά των, διὰ νὰ μὴ δώσουν τὸ δικαίωμα εἰς κανένα νὰ εἴπῃ ὅτι ἀπέφυγον τὴν στρατιωτικὴν θητείαν. Ἵδρυσαν λοιπὸν κατὰ τόπους λόχους ἐθελοντῶν καὶ ὑπὸ τὰς ὁδηγίας πρώην ὑπαξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ μας, μεταναστῶν καὶ αὐτῶν, ἀσκοῦνται εἰς στρατιωτικὰ γυμνάσια μὲ ὅπλα Μάνλιχερ, ἅτινα ἠγόρασαν ἐξ ἰδίων, καθ' ὡρισμένας ἡμέρας. Δὲν ὑπάρχει σημεῖον τῆς Ἀμερικῆς μὲ Ἕλληνας, ποὺ νὰ μὴ ἔχει ἱδρυθεῖ τοιοῦτος λόχος. Ὑπολογίζουν ὅτι ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης περὶ τὰς 30 χιλ. τοιούτου στρατοῦ ἐθελοντικοῦ, συντεταγμένου καὶ ἐξησκημένου, θὰ δράμουν νὰ ἑνωθοῦν μαζί μας. Ἡ εἰκὼν μας παριστᾷ τμῆμα τοῦ ἐθελοντικοῦ λόχου τῆς Πιτσβούργης.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ

Ἐπειδὴ ἐβράδυναν νὰ περιέλθουν εἰς χεῖράς μας εἰκόνες τινὲς τῆς Σύρου, ὧν τὰς φωτογραφίας ἔχομεν ἐμπιστευθῆ πρὸς ἐπεξεργασίαν εἴς τινα φωτογράφον τῆς νήσου, ἀναγκαζόμεθα καὶ πάλιν νὰ ἀναβάλωμεν διὰ τὸ προσεχὲς τεῦχος τὸ τέλος τῶν ἐκ Σύρου ἐντυπώσεών μας.

ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΧΗΣ

Εἰς τὴν μικρὰν πολίχνην Πόντε-Ντέλλα-Μπάντα, πλησίον τῆς Φλωρεντίας, ἐπὶ τρεῖς ἀλλεπαλλήλους νύκτας ἔλαβον χώραν περιεργότατα πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐκίνησαν τὴν δεισιδαιμονίαν τῶν κατοίκων.

Μία γυναικεία μορφή, φέρουσα πάλλευκον ἀμφίεσιν καὶ μακρὸν πέπλον, κυματίζοντα ὑπὸ τὰς ῥιπὰς τοῦ νυκτερινοῦ ἀνέμου, ἐμφανίζεται περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῆς νυκτὸς καὶ ἀφοῦ σταματήσῃ ἐπί τινας στιγμὰς ἐν φαινομενικῇ ἀμηχανίᾳ παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Μοναστηρίου τῶν Καπουκίνων, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἑνὸς λοφίσκου, ὠχρὰ καὶ ἐμπνέουσα δεισιδαίμονα φρίκην ὑπὸ τὸ φῶς τῆς πανσελήνου, κατέρχεται κατόπιν ταχέως τὴν κλιτὺν τοῦ λόφου καὶ φθάνει μέχρι τῆς μικρᾶς γεφύρας τοῦ ποταμίσκου. Ἐκεῖ σταματᾷ καὶ πάλιν ἐπ' ὀλίγον καὶ ἀκολουθοῦσα τὴν ὄχθην τοῦ χειμάρρου, χάνεται μετ' ὀλίγον εἰς τὴν πεδιάδα ἐν τῷ μέσῳ τῶν δένδρων.

Εἰς μάτην μερικοὶ τολμηροὶ χωρικοὶ ἀπεπειράθησαν νὰ τὴν παρακολουθήσωσι. Μετά τινα βήματα ἔχασαν τὰ ἴχνη της Ἡ λευκοφόρος ὀπτασία ἐξηφανίζετο! Τέλος τὴν τρίτην νύκτα τῆς ἐμφανίσεως τῆς ὀπτασίας ταύτης εἶχον συναθροισθῆ παρὰ τὴν γέφυραν καὶ παρετήρουν μετὰ σεβασμοῦ, μετέχοντος φρίκης, τὴν ὑπερκόσμιον ὀπτασίαν νὰ κατέρχηται τοῦ λόφου καὶ νὰ ἐξαφανίζηται εἰς τὴν πεδιάδα.

Μερικοὶ ἐκ τῶν χωρικῶν, ἀναδιφοῦντες τὴν μνήμην των, εὗρον ὅτι ἡ ὀπτασία αὐτὴ θὰ εἶνε τὸ φάντασμα μιᾶς νέας δολοφονηθείσης κατὰ τρόπον μυστηριώδη πρὸ ἀρκετῶν ἐτῶν παρὰ τὸ Μοναστήριον τῶν Καπουκίνων.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ, ΔΙΑΒΑΣΤΕ

Ἐπερατώθη ἡ ἐκτύπωσις τοῦ Ἐγκυκλοπαιδικοῦ Ἡμερολογίου Ι. Α. Βρετοῦ, ὅπερ ἐκδίδει ἡ «Εἰκονογραφημένη» καὶ ἤρχισεν ἡ πρὸς ὅσους ἐπρόλαβαν νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταὶ ἀποστολή αὐτοῦ. Τὸ ἐφετεινὸν τοῦ 1911 εἶναι ὑπερτέλειον. Ὅσοι τὸ εἶδαν, καὶ μάλιστα εἰς τὴν πολυτελῆ ἔκδοσίν του, μὲ τὰς 150 εἰκόνας του, μὲ τὸ θαυμάσιον, τὸ κατάστιλπνον χαρτί του, μὲ τὴν ὕλην του, τὴν διδακτικήν, τὴν ὠφέλιμον, τὴν τερπνήν, τὴν μετὰ θαυμαστῆς προσοχῆς ἐπιλεγεῖσαν, χρυσόδετον, τὸ ἐθαύμασαν ἀληθῶς. Εἶναι — τὸ λέγει μὲ ὑπερηφάνειαν ἡ «Εἰκονογραφημένη» — ἡ τελευταία λέξις τῆς Τυπογραφίας καὶ τὸ καμάρι τῆς «Εἰκονογραφημένης».

Περιέχει ἕνα σωρὸν πράγματα. Ἀκούσατε: Τὸ ἡλιακόν μας σύστημα.—Σχηματισμὸς τῆς Γῆς καὶ ἡλικία αὐτῆς (εἰκών).—Σελήνη καὶ χάρτης αὐτῆς.—Ἐμφάνισις τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς Γῆς.—Σχηματισμὸς τοῦ γαιάνθρακος καὶ γαιανθρακωρυχεῖα Ποντοηρακλείας (εἰκ. 2). — Ἐλαία Ἀθηνῶν ἡλικίας 2500 ἐτῶν (εἰκών).— Ἀνθοκομία. — Ζῶα προϊστορικά, Μαμμούθ κλπ. (εἰκ. 5).—Μακροβιότης τῶν ἐγγάμων.—Ἐντελὴς γυναικεία καλλονή, γνῶμαι κατὰ γυναικῶν κτλ. (εἰκ. 4).—Ὁ Σταυρὸς (εἰκ. 8).— Οἱ ἐπὶ 200 ἔτη κοιμηθέντες ἑπτὰ παῖδες ἐν Ἐφέσῳ.— Αἱ μεγαλείτεραι καὶ ὡραιότεραι ἐκκλησίαι (εἰκ. 8).—Ἡ ἁρπαγὴ τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου (εἰκ. 2).—Ἀλῆ πασσᾶς, κυρὰ Βασιλικὴ καὶ κυρὰ Φροσύνη (εἰκών).— Σισίνης καὶ Ἄμιλτων.— Μετάβασις τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος εἰς Σμύρνην (εἰκ. 2).—Πανελλήνιος σύνδεσμος κατὰ τῆς Φθίσεως.— Πῶς πρέπει νὰ τρώγωμεν καὶ νὰ πίνωμεν.—Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἰατρῶν.— Χρυσῆ στήλη τῶν εὐεργετῶν τοῦ Ἔθνους (εἰκ. 20).—Ὁ βασιλεὺς τοῦ πετρελαίου (εἰκών).—Ὁ Καλλιγούλας τέρας σπαταλῆς καὶ θηρωδίας (εἰκών).— Οἱ φιλάργυροι (εἰκών).—Ὁ Γαλλιλαῖος καὶ τὸ τηλεσκόπιον (εἰκ. 2).—Ὁ κινηματογράφος (εἰκών). — Τὰ Κοινοβούλια (εἰκ. 6).— Κράτη καὶ ἡγεμόνες (εἰκ. 60).— Τὸ δημόσιον χρέος τῆς Ἑλλάδος.—Ὀκταπόδι βάρους 1560 ὀκάδων καὶ θαλάσσιος ὄφις πελώριος. — Διανοητικῆς ἐργασίας κέρδη (εἰκ. 15).— Οἱ ἐχθροὶ τῶν βιβλίων.— Ροδόλφος καὶ Βέρτσερα (εἰκ. 2).—Ὁ πνευματισμὸς (εἰκών).— Τὸ δρᾶμα τοῦ Βελιγραδίου (εἰκ. 2).—Ἀνέκδοτα (εἰκ. 4).— Πῶς καὶ τί τρώγουν οἱ βασιλεῖς.—Ἡ κτηματικὴ περιουσία ἐν Ἀγγλίᾳ (εἰκ. 2).—Λονδῖνον καὶ Νέα Ὑόρκη (εἰκ. 2).—Διηγήματα.—Παράδοξοι διαθῆκαι.—Χρήσιμοι ὁδηγίαι.—Προλήψεις.—Βασιλικοὶ ἔρωτες (εἰκ.4). —Ἡ ὑπνοβάτις (εἰκὼν 1).—Ὠφέλιμοι γνώσεις.—Ἐμπορικὰ κτλ. κτλ.

Ὅλος δὲ αὐτὸς ὁ θησαυρός, τὸ στολίδι αὐτὸ τιμᾶται: Δρ. 5 πολυτελές, Δρ. 4 χρυσόδετον, Δρ. 3 χαρτόδετον. Ἀλλὰ ὅσοι θέλουν νὰ τὸ λάβουν πρέπει νὰ σπεύσουν διότι πολλοὶ πέρυσι τὴν ἔπαθαν. Ἰδίως τὰ πολυτελῆ γίνονται ἀνάρπαστα.

ΤΑ ΑΡΩΜΑΤΙΣΜΕΝΑ ΜΠΑΝΙΑ

Ἐπειδὴ εἰς προηγούμενον τεῦχος «Ἡ Ἐμπιστός σας» ὡμίλει περὶ λουτρῶν διαβάστε καὶ αὐτὰ τὰ σχετικά.

Ἡ παράδοσις διετήρησε τὸ ποιητικὸν λουτρὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ὡραίας κόρης τοῦ ἀρχαίου Ἄργους, ἡ ὁποία περιεκάλυπτε τὸ ἀβρόν της σῶμα μὲ ἄνθη προτοῦ πέσῃ εἰς τὸν ποταμόν. Ἡ Κλεοπάτρα ἔρριπτεν ἀφθόνως εἰς τὸ λουτρόν της ῥόδα καὶ ἡ διάσημος Ποππαία ἔπαιρνε καθ' ἑκάστην ἕνα λουτρὸν ἀπὸ γάλα, τὸ ὁποῖον ἐχορήγουν πεντακόσιαι ὄνοι τρεφόμεναι μὲ ἀρωματικὰ φυτά. Ἡ ὡραία Γαβριέλλα δ' Ἐστραὶ ἔβραζεν εἰς τὸ νερὸν τοῦ λουτροῦ της θυμάρι, δυόσμο, φύλλα δάφνης, λεβάνταν, μένταν, ῥόδα, καὶ μοσχοκάρυα. Ἡ θελκτικὴ Νινὸν δὲ Λανκλὸς ὤφειλε τὴν νεανικὴν δροσερότητά της, τὴν ὁποίαν διετήρησε μέχρι βαθέως γήρατος, εἰς λουτρὰ μὲ γάλα καὶ εἰς λουτρὰ μὲ μέλι.

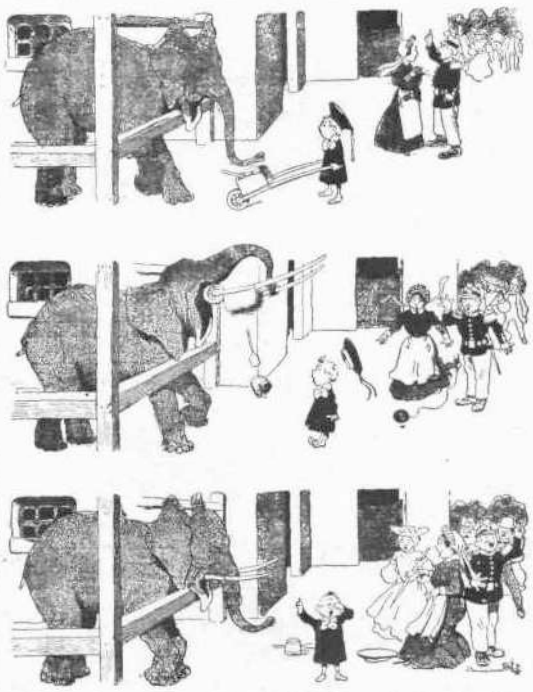

Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ. Ο ΕΛΕΦΑΣ ΠΟΥ ΒΓΑΖΕΙ ΔΟΝΤΙΑ

Κατὰ τὴν δευτέραν Αὐτοκρατορίαν εἰς τὴν Γαλλίαν ἡ ἠθοποιὸς Ρόζα Στρὶ ἔκαμε τῆς μόδας τὰ λουτρὰ μὲ σαμπάνια, ἡ Παβία ἔπαιρνε λουτρὰ ἀπο χυμὸν φράουλας, ἀκόμη δὲ καὶ σήμερον ὑπάρχει μία διάσημος μπαλαρίνα Ρωσσίς, ἡ ὁποία κάθε πρωὶ χώνεται μέσα εἰς ἕνα λουτῆρα ὅπου ὑπάρχουν τριακόσια χιλιόγραμμα φράουλας, ἅτινα φυσικὰ ἀντιπροσωπεύουν μίαν μικρὰν περιουσίαν. Ἡ Ρεζὰν ἀρέσκεται πάντοτε νὰ σκεπάζῃ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ νεροῦ τοῦ λουτῆρός της μὲ ἕνα ἐλαφρὸν στρῶμα ἴων. Ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ λουτρὰ μὲ αἷμα. Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν Ρῶσσός τις ἄρχων ἐζήτησε καὶ ἔλαβε διαζύγιον διότι ἡ γυναῖκά του εἶχε τὴν ἀξιέραστον αὐτὴν συνήθειαν.

Νέαι ἐκδόσεις.—Λαμπρὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1911 ἐξέδωκεν ὁ κ. Ἀντώνιος Γ. Κουντούρης, περιλαμβάνον πλείστας ὁδηγίας περὶ ταχυδρομείων καὶ τηλεγράφων, διηγήματα καὶ ποιήματα.

Ἐν Ἀθήναις, Τυπογραφεῖον «Ἑστία» Κ. Μάϊσνερ καὶ Ν. Καργαδούρη — 8146.